Den Kongelige Gastlighed Expenser for Aaret 1807.

1807.

4.	13.
2	12.
2	1½.
5	
4	1.
	2
	3

Den bornholmske Geistlighed's Expenser for Aaret 1807.

Specificeret:

1. Jensen i Østermaria.							
Hjælpelærer	1rd	2ß	8				
Dyrlæge	1	12					
Mandskabet	1	13					
Cathedralia og Fiseus	3	4					
	2rd	2ß	13ß	2	2	13	
2. Jørg. Jørg. i Nejelarstijer.							
Hjælpelærer	2rd	4ß	8				
Andre af 266rd	10	4					
Dyrlæge		4	8				
Mandskabet			6				
Cathedral. & Fiseus		1	14				
	14rd	2ß	12ß	14	2	12	
3. Hr. Balle i Olstijer:							
har intet betalt for det Aar med for foring							
Intet	99rd	4ß	7ß	99	1	7	
4. Bosch i Cedersstijer.							
Hjælpelærer	1rd	2ß	8				
Cathedral		2					
Dyrlæge		2	15				
Mandskabet	1						
	3rd		15ß	3		15	
5. Winslow i Coudstijer.							
Hjælpelærer	2rd	4ß	8				
Andre af 400rd	16						
Dyrlæge		2	5				
Mandskabet		1	8				
Fiseus		2					
	20rd		13ß	20		13	
				139rd	2ß	12	

Transport				139	2	12
6. Maxtorph i Boels og Vexøe.						
Dyrlæge af Vexøe	1rd	4ß	13			
— — af Boels	1		14½			
Mandskabet af Vexøe		5	12			
af Boels	1		6			
Fiseus		3				
	5rd	2ß	13½ß	5	2	13½
7. Olivarius i Svaneke og Ibs.						
Hjælpelærer	2rd	ß	8			
Andre af 605rd	24	1	4			
Udbrøgt paa samme	30					
Dyrlæge i Svaneke		3	1½			
— — af Ibs		2	3			
Mandskabet i Svaneke		4	4			
— — af Ibs		3	8½			
Cathedral. & Fiseus		3				
	58rd	5ß	5ß	58	5	
8. Brahe i Østermaria.						
Hjælpelærer	1rd	ß	8			
Dyrlæge	1	3	10			
Mandskabet		3	6			
Cathedral		3	1			
	6rd	4ß	4ß	6	4	1
9. Holm i Østerlars og Gudhjem						
Hjælpelærer	1rd	2ß	8			
Andre af 450rd	18					
Udbrøgt paa samme	25					
Dyrlæge		4	13½			
Mandskabet		1	5			
Cathedral		3				
	45rd	5ß	2½ß	45	5	2½
				256rd	2ß	5

	Rd	₰	ß
Transp.	256.	2.	5.
10. Grönbech i Aloe.			
Hjelpelærer	1rd	2₰	ß.
Dyrestringsfæst		1.	2.
Manufakturfæst			13.
Cathedral & Fiscus		3.	
	2rd		15.
11. Hjorth i Ols og Allinge.			
Hjelpelærer	1rd	2₰	ß.
Indtægt af 150rd	18.		
— af 120rd 2₰	4.	4.	15.
1/10 Afdrag	13.		
Dyrestringsfæst af Allinge		2.	½.
— Ols		2.	4.
Manufakturfæst af Allinge		4.	6.
— Ols		1.	4.
Cathedraticum		1.	12.
	39rd		9½ß.
12. Melbye i Aasle og Arthus.			
Hjelpelærer	1rd	2₰	ß.
Indtægt af 100rd	16.		
Afdrag paa Obligationen af 1 septbr. 1799	25.		
Indtægt af samme	2.		
Dyrestringsfæst		5.	
Manufakturfæst	2.		15.
Cathedraticum		2.	
Fiscus		1.	
	47rd	1₰.	15.
13. Koefoed i Clemens.			
Hjelpelærer	1rd	₰	ß
Dyrestringsfæst		2.	5.
Manufakturfæst		1.	10.
Cathedral. & Fiscus		3.	8.
	5rd	1₰	7ß

	Rd	₰	ß
	5.	1.	7.
	350rd	4₰	3½ß

	Rd	₰	ß
Transp.	350rd	4.	3½
14. Sommer i Nyekjer.			
Hjelpelærer	2rd	4₰	ß
Dyrestringsfæst		4.	10.
Manufakturfæst		3.	14.
Cathedral			12.
Fiscus		1.	8.
	4rd	2₰	12.
15. Ernst Lyrsiaus Transt i Bornholms Amt			
Hjelpelærer	1.	2₰	ß.
Dyrestringsfæst af Bornholm			9.
— Finnds			12.
Manufakturfæst af Bornholm		2.	6.
af Finnds			8.
Cathedraticum		3.	10.
Fiscus		1.	
	2rd	4₰	13ß
16. Møller paa Christiansøe.			
Hjelpelærer	3rd	2₰	ß.
Indtægt af 160rd	6.		8.
1/10 Afdrag paa summe	16.		
	27rd	2₰	8ß
	27.	2.	8.
	398rd	4₰	10½ß

Degnenes og Holdelærernes.

	Rd	₰	ß
1. Degnen Hjorth i Westermarie.			
Skoefred. Indtægt af	2rd	₰.	ß.
Indtægt af 100rd	4.		
Fiscus		1.	
	6rd	1₰.	ß.
	6.	1.	
2. Sørensen i Nyelarskjer.			
Holdfred. Indtægt af	1rd	₰.	ß.
Fiscus			6.
	1rd	₰.	6ß
	1.		6.
3. Marsimann i Olsker.			
Holdfred. Indtægt af	2rd	₰.	ß
Indtægt af 100rd	4.		
Fiscus		1.	
	6rd	1₰.	ß.
	6.	1.	

		Rd.	ß	ß
	Transp. –	398 Rd.	4.	10½
	4. „ L. P. Mahler i Cederskjø.			
	har intet betalt. –			
	5. „ Tøgverd i Bauflijer.			
	skatten af 100 Rd. . 4 Rd. ß. ß.			
	De paa Obligationer			
12.	indgaaende 40 Rd. . 20. . .			
	Holsteder. fuldstænd. 1. 2. .			
	Fisiens . . . . 8.			
	25 Rd. 2 ß 8.	25.	2.	8.
	6. „ Gratt i Hexø og Bøels.			
	har intet betalt. –			
	7. „ Lind i Svaniche og Ipes.			
	skatten af 100 Rd. . 2 Rd. 4 ß ß			
13.	Holsted. fuldstænd. 2. . .			
	Fisiens . . . . 4. .			
	4 Rd. 5 ß ß	4.	5.	.
	8. „ Hjøtz i Østermarie.			
	skatten af 100 Rd. . 1 Rd. ß. ß.			
	Holsted. fuldstænd. 2. . .			
8.	Fisiens . . . . 1. .			
	6 Rd. 1 ß .	6.	1.	.
	9. „ Andresen i Østerlars og Gudhjem			
	har intet betalt. –			
	10. „ Blomo i Aas.			
	skatten af 100 Rd. . 4 Rd. ß. ß.			
	Holsted. fuldstænd. 1. . .			
	Fisiens . . . . 6.			
	5 Rd. . 6 ß	5.	.	6
	11. „ Schor i Olsø og Allinge.			
	skatten af 60 Rd. 1 Rd. 2 ß. ß			
6.	Holsted. fuldstænd. 1. 2. .			
	Fisiens . . . . 10.			
	2 Rd. 4 ß 10 ß	2.	4.	10.
	12. „ Lund i Masle og Ruths			
	har intet betalt. –			
		443 Rd.	8	2½ ß
10½ ß.				

	Transp. –	451 Rd.	1 ß	
	13. „ Hjorth i Clemens.			
	skatten af 100 Rd. . 4 Rd. ß. ß.			
	Holsted. fuldstænd. 2. . .			
	Fisiens . . . . 12.			
	6 Rd. . 12 ß	6.	.	12
	14. „ Syngberg i Nejekjer.			
	Holsted. fuldstænd. 1 Rd. ß. ß.			
	Fisiens . . . . 8.			
	1 Rd. . 8 ß	1.	.	8.
	15. „ Professor Andresen, sendes paa i Rønne og Vinøsle:			
	har intet betalt, og skal maa,			
	den afsteede			
	16. „ Martmann paa Christiansø.			
	Holsteder fuldstænd. 2 Rd. ß. ß.			
	2 Rd. ß ß	2.	.	.
	17. Holsteder Holmi Aatjer.			
	Holsted. fuldstænd. 1 Rd. ß. ß.			
	1 Rd. ß ß	1.	.	.
	18. Holsteder Rasmus Jensen i Svaniche			
	Holsted. fuldstænd. 1 Rd. ß. ß			
	19. Holsted. Johansen paa Christiansø			
	har intet betalt. –			
		454 Rd.	1 ß	

Jensen.

Fortegnelse over Copulerede, Fødte og Døde af Mand og Qvindekjøn paa Landet Bernholm fra 1ste Advents Søndag 1806 til samme Søndag 1807.

Sognenes Navne.	Copulerede Par.	Fødte Sønner	Fødte Døttre	Tilsammen	Dødfødte Sønner	Dødfødte Døttre	Uægte Sønner	Uægte Døttre	Døde af Mandkjøn 0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90	90-100	Tilsammen	Døde af Qvindekjøn 0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90	90-100	Tilsammen	Summe af begge kjøn	Anmærkninger.
Aakirke	13.	13.	39.	82.	1.	3.	—	1.	10.	2.	2.	1.	3.	2.	6.	2.	1.	—	29.	8.	3.	1.	2.	1.	4.	7.	4.	4.	—	34.	63.	Blandt de Døde var tre Uægtelinger. —
St. Simuds	1.	3.	4.	7.	—	—	—	—	1.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.	1.	—	—	—	—	1.	—	1.	1.	—	4.	5.	
Vestermarie	5.	18.	27.	45.	1.	3.	1.	—	5.	1.	—	—	1.	—	—	3.	—	—	10.	6.	1.	1.	—	1.	1.	4.	3.	3.	—	20.	30.	
Nylarskjør	4.	10.	11.	21.	—	1.	—	—	4.	—	—	1.	—	—	—	—	—	—	5.	2.	—	—	—	—	—	1.	—	—	—	3.	8.	Blandt de Døde var 1 Uægtelinger.
Aakjær	12.	30.	30.	60.	1.	—	3.	3.	10.	—	—	1.	2.	2.	4.	7.	—	—	26.	6.	2.	1.	2.	—	3.	3.	1.	1.	1.	20.	76.	6 var Uægtelinger.
Gedser	6.	11.	16.	27.	1.	1.	—	—	3.	—	1.	—	—	—	1.	1.	—	—	6.	7.	1.	—	—	1.	—	1.	1.	—	1.	12.	18.	Blandt de Døde var en, der havde levet i Ægteskab i 50 Aar og 4 Maaneder, og en forladt Mand i 50 Aar og 4 Maaneder, og en Mand fødte 2 Uægtelinger, hvoraf begge Børnene de Døde.
Poulsker	7.	18.	12.	27.	—	—	—	—	3.	—	—	1.	1.	1.	1.	—	1.	—	8.	1.	1.	—	2.	—	1.	—	2.	—	—	7.	15.	
Nexø.	12.	16.	16.	32.	1.	—	—	—	8.	1.	3.	—	3.	2.	2	2.	1.	—	22.	2.	1.	—	—	7.	3.	4.	6.	2.	—	25.	47.	
Bodilsker	1.	9.	10.	19.	1.	—	—	1.	6.	1.	2.	1.	—	—	2.	—	—	—	12.	—	1.	—	—	1.	—	5.	—	1.	—	8.	20.	
Spøkjør.	9.	12	10.	22.	—	—	1.	1.	4.	—	1.	1.	—	2.	2	1.	3.	—	11.	2.	—	—	—	1.	—	—	—	—	—	3.	17.	
Svanike	6.	11	7.	18.	1.	2.	—	1.	4.	1.	—	—	—	2.	2	1.	—	—	10.	1.	—	—	1.	—	1.	2.	1.	1.	—	10.	20.	
Østermarie	11.	31.	20.	51.	2.	—	1.	1.	12	—	1.	1.	—	2.	2.	3.	1.	—	22.	6.	—	—	2.	—	3.	1.	1.	—	—	13	35.	Blandt de Døde 2 Uægtelinger, hvoraf begge Børnene de dage efter de Døde. 1 Mand fødte paa Gaarden i Marsk dage efter den. 3 Mænd i en Ulykkestilfælde og druknede.
Østerlarsk	12.	11.	9.	20.	—	2.	—	—	3.	—	—	1.	—	2	2	5.	—	—	13.	—	—	3.	—	2.	2.	1.	1.	—	—	9.	22.	
Gudhjem	—	6.	6.	12.	1.	—	—	2.	3.	—	1.	—	2.	—	1.	—	1.	—	8.	2.	—	2.	2.	1.	3.	—	—	—	—	10.	18.	
Øle.	4.	9.	7.	16.	—	1.	—	2.	1.	—	—	—	—	—	—	1.	—	—	2.	2.	—	—	—	—	—	—	3.	—	—	5.	7.	Blandt de Døde: 1 Mand som blev ødelagt ved en Ulykke med Heste, og den 8de Oktober der var en Fødte- og Dødfødt Sønner ved at Kjøre fra Kirkegaarden paa Kjøbenhavn.
Olsker	5.	6.	6.	12.	2.	—	1	—	5.	—	—	1.	—	2.	3.	—	—	—	11.	—	—	—	—	—	1.	1.	—	—	—	2.	13.	
Allinge	3.	7.	8.	15.	2.	1.	—	—	6.	—	1.	1.	1.	2.	2.	—	—	—	13.	3.	—	—	—	—	—	1.	3.	1.	—	8.	21.	
Hasle	3.	9.	8	17.	—	—	2.	2.	—	—	—	—	1.	—	—	3.	—	—	4.	—	—	—	—	—	—	1.	2.	1	—	3.	7.	
Rutsker	4.	9.	9.	18.	2.	1.	—	—	6.	—	1.	1.	—	1.	—	1.	—	—	10.	6.	—	—	2.	—	—	1.	—	—	—	9.	19.	Der kommer kun 2 Uægtelinger for Mand og Kjøn paa Øen. —
Clemens	4.	19.	30.	49.	1.	4.	1.	—	7.	1.	1.	1.	—	—	2	—	—	—	12	11	—	—	—	2.	3.	2	5.	1.	—	24.	36.	
Nejkjør	6.	6	11.	17.	—	—	—	2.	1.	—	—	2	1.	1.	2.	1.	1.	—	9.	2.	—	—	1.	—	—	—	1.	—	1.	5.	14.	
Christiansø	4.	9.	7.	16.	—	1.	—	—	3.	2.	1.	—	1.	1.	2.	3.	2.	1.	16.	3.	—	3.	1.	—	1.	2	3	1.	—	14.	30.	
	135.	303	303	606.	17.	20.	9.	16.											263											248.	511.	

Overensstemmende med Præstens Indberetning

Fortegnelse over Copulerede, Fødte og Døde af Mand og Qvindekjøn paa Landet Bornholm fra 1ste Adventis Søndag 1807 til samme Søndag 1808.

Sognenes Navne	Copulerede Par.	Fødte Sønner	Fødte Døttre	Fødte Tilsammen	Dødsfødte Sønner	Dødsfødte Døttre	Uægte Sønner	Uægte Døttre	Døde af Mandkjøn 0–10	10–20	20–30	30–40	40–50	50–60	60–70	70–80	80–90	90–100	Tilsammen	Døde af Qvindekjøn 0–10	10–20	20–30	30–40	40–50	50–60	60–70	70–80	80–90	90–100	Tilsammen	Summa begge Kjøn	Anmærkninger
Rønne	10	30.	22.	52.	—	1.	3.	2.	13.	1.	1.	1.	2.	1.	1.	6.	1.	—	27.	7.	1.	1.	—	1.	6.	5.	1.	3.	—	25.	52.	—
St. Knuds	4.	7.	7.	14.	—	—	—	—	1.	—	1.	—	—	—	—	—	—	—	2.	3.	—	—	—	—	1.	1.	—	—	—	5.	7.	
Østermarie	8.	20.	19.	39.	2.	.	1.	1.	5.	1.	—	—	1.	1.	1.	1.	—	—	12.	5.	—	—	—	—	—	5.	1.	1.	—	12.	24.	
Nyelarskjer	7.	12	5.	17.	1.	—	—	—	2	—	1.	1.	—	1.	1.	—	—	—	6.	2.	1.	—	2.	1.	—	1.	—	1.	—	8.	14.	
Aakjer	16.	29.	21.	50.	1.	—	1.	—	8.	1.	—	1.	—	1.	1.	3.	2	—	17.	5.	2	1.	2.	1.	2.	3.	5.	—	—	21.	38.	1 Dreng død fød og 1 Mand druknet i hans Bugnotbaad.
Ølsker.	3.	20.	7.	27.	1.	—	2.	—	6.	—	—	—	—	—	—	—	—	1.	7.	4.	1.	2.	—	1.	1.	8.	1.	—	—	12.	19.	
Povls	6.	17.	12.	29.	—	1.	—	—	1.	1.	—	—		2.	3.		1.	1.	9.	1.	—	—	—	3.	—	1.	1.	—	—	6.	15	
Nexøe.	7.	16.	16.	32.	"	"	2.	—	3.	2.	"	"	2.	"	3.	"	"	"	14.	6.	"	1.	"	1.	3.	2.	1.	"	"	14.	28.	
Vedils	10.	9.	10.	19.	1.	"	"	"	3.	"	"	"	1.	"	"	1.	"	"	5.	2.	"	"	"	2.	1.	2.	1.	"	"	8.	13.	
Arskjer.	9	11.	13.	24.	2.	3.	1	2.	5.	—	—	1.	1.	1.	2.	—	2	—	12.	4.	1.	—	1.	—	2.	—	2.	—	—	10.	22	Skal de 22 Døde ogsaa have haft de Sygdomme og de 31 Døde, for nav. 7 Kiem Døde, ~~[illegible]~~ uden at gjøre en General-Oversigt over de Døde, maatte 31 Døde og 22 Døde. — 2 Drukne paa en Nordmands og en Rickensfyrbaad, begge i Nov. 1807. Ved Brende omkomne St. Gunmer og Kristen Olsen Kaas paa 73 Aars gl. Begge fundne døde paa Marken
Hasmitte.	1.	8.	7.	15.	—	—	1.	—	3.	—	1.	—	—	2.	1.	—	—	—	7.	2.	—	—	—	—	—	—	1.	2.	—	5.	12	
Østermarie	9.	21.	20.	41.	—	1.	—	1.	6.	1.		2		1.	2	2	2		16.	5.	1		1.		3.	2	1	1.		14.	30.	
Østerlarsk	5	14	20	34	—	2	2	2	2	2	—	—	—	2	1	—	—	—	7.	3	1	—	2	—	—	1	2	—	—	9	16	
Gudhjem	1.	7	3	10	1	—	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	4	1	—	7	12	
Rønne	1.	5.	9.	14	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	6	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	4	10	
Olsker	7.	13.	11.	24.	2.	.....	1.	.....	4.	1.	"	1.	"	1.	"	1.	.....	.....	8.	.	"	"	1.	.....	.....	1.	1.	1.	"	4.	12.	Blandt de Døde af Par Tvillinger, en Dreng og en Pige. — Blandt de Døde af Par Tvillinger. — Et Barn det fødte af Moderen af Aabningen til Urmakerfabrikken Wolf. — 2 Døde fra Nat. dalle Drukne med Aftenen. — Blandt de Fødte i Alt 8 er et Par Tvillinger. — Blandt de Døde en af Par er fra et forulykket Kaperskib. — Tuneenn de Døde En i Clemensker var 3 Par Tvillinger. — 1 Omtrent 60 Aar gl. Pige fra Rønne fundnen død paa Marken 3 Mand er druknede, 1 slagt Ilsen, 1 af Forkjølelse, 1 Mand blev en Fiskers Dreng, og 1 en Bonder, alle 4 gl. over 19 Aar. —
Allinge	7.	7.	10.	17.	.....	.....	.....	.....	5.	1.	3.	.....	.....	.....	2.	1.	1.	.....	13.	2.	.....	.....	1.	...	2.	.....	.....	2.	...	7.	20.	
Melle.	1.	11.	8.	19.	1.	, —	2.	3.	3.	—	—	1.	1.	—	2	—	—	—	7.	2.	—	—	1.	—	—	—	1.	—	—	4.	11.	
Ruthes	4.	12.	11.	23.	—	1.	2.	1.	1.	—	—	1.	—	1.	—	—	—	—	3.	4.	1.	1.	—	—	—	—	—	1.	—	7.	10.	
Clemens	7.	22.	22.	44.	"	2.	1.	1.	3.	1.	"	"	"	"	1.	2.	1.	"	10.	10	"	"	1.	"	"	1.	3.	"	"	15.	25.	
Nyekjer	3	7	12	19	1	---	---	----	3	1	---	---	---	1	---	3	--		8	5	---	--	---	--	3	1	---	---	---	9	17	
Christiansøe	4.	12.	3.	15.	1.	—	1.	—	7.	4.	8.	2.	3.	2.	3.	—	—	—	29.	8.	—	1.	—	—	—	4.	1.	—	—	14	43.	
	127.	310.	273.	583.	16.	13.	20.	13.											230.											220.	450.	

No.

Af Siællands Stifts Geistlige Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 11te Junii 1806 til den 11te Junii 1807. med 53 Rdlr. 2 Mk., kvorfore herved for bemeldte halvtredisinstive tre Rigsdaler og to Marks vedbörlig qvitteres.

Svanike den 11te Junii 1807.

Sikkorette Dos Mortes

som Laugværge

David Christ: Lund

At Enken Madame Mjorth

lever, og förer et ustraffeligt Levnet, det bliver herved bevidnet af

Svanike den ut supra 1807.

M. Olivarius

S. L.

No.

Af Siællands Stifts Geistlige Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 11te Juni til den 11te Juni 1807 med 53 Rdlr. 2 Mk., hvorfore herved for bemeldte Halvtredisinstive Fro Ingedaber to Mark vedbörlig qvitteres.

Rönne den 11te Juni 1807.

M. C. H. Fogs

som Laugværge

Christian Fog

At Enken Madame Fog

lever, og förer et ustraffeligt Levnet, det bliver herved bevidnet af

Rönne den 25te Juni 1807.

Mathiesen
resp: Lægedoctor

No.

Af Siællands Stifts Geistlige Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 25 Juni 1806 til den 25 Juni 1807. med 26 Rdlr. 4 Mk., hvorfore herved for bemeldte 26 Rdlr. 4 Mk vedbörlig qvitteres.

Nydlarslejer Sogn den 20 Juli 1807.

Susanna H. Ljungbergs

som Laugværge

Jens Ljungberg

At Enken Madame Ljungberg lever, og förer et ustraffeligt Levne, det bliver herved bevidnet af

Nydlarslejer den 20 Juli 1807.

[illegible]

No.

Af Siællands Stifts Skoleholder Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 11te Juni 1806 til den 11te Juni 1807 med 10 Rdlr. Mk., hvorfore herved for bemeldte Jens Anne Ti Rigsdaler vedbörlig qvitteres.

Nyelarskjer Sogn den 11te Juni 1807.

Jens Ljungbergs

som Laugværge

Jens Ljungberg

At Enken Madame Ljungberg lever, og förer et ustraffeligt Levnet, det bliver herved bevidnet af Nyelarskier Hgd. den 11te Juny 1807.

Hg.

No.

Af Siællands Stifts Skoleholder Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 11 Juni 1806 til den 11 Juni 1807. med 10 Rdlr. — Mk., hvorfore herved for bemeldte 10 Rdl. — vedbörlig qvitteres.

Pedersthjer den 11 Juni 1807

M. Maren Müller M.
med egen Hånd.

som Laugværge

Peder Rafod.

At Enken Maren Muller lever, og förer et ustraffeligt Levnet, det bliver herved bevidnet af

Pedersthjer den 11 Juni 1807.

Bost
P. C.

No.

Af Siællands Stifts Skoleholder Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 15 Juni 1806 til den 15 Juni 1807 med 10 Rdlr. – Mk., hvorfore herved for bemeldte Fi Rigsdaler Fi Rigsdaler vedbörlig qvitteres.

Svaniike den 15 Juni 1807.

Karen K. Jonas Rasmussen

som Laugværge

Rasmus Jonasen

At Enken Madame Rasmussen lever, og förer et ustraffeligt Levnet, det bliver herved bevidnet af

Svanniike den 1ste Juni 1807

N. Edvardsen

No.

Af Siællands Stifts Geistlige Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 11te Juni 1806 til den 11te Juni 1807 med 53 Rdlr. 2 Mk., hvorfore herved for bemeldte halvtredisinstive tre Rigsdaler og to Mark vedbörlig qvitteres.

Vestermarie Sogn den 11te Juni 1807. Johanne fad: Mahlers.

Som Laugværge
Christian West

At Enken Madame Mahler

lever, og förer et ustraffeligt Levnet, det bliver herved bevidnet af Sundby cum annexis Kirkesogns
den 28te Juni 1807. Balle.

Aarhus Amts
gaard

No.

Af Siællands Stifts Geistlige Enkekasse er mig udbetalt den mig tilkommende Pension fra den 11te Junii 1806 til den 11te Junii 1807. med 26 Rdlr. 4 Mk., kvorfore herved for bemeldte Penge vedbörlig qvitteres.

Rønne den 11te Junii 1807. Mette Miselle Fogsverd

som Laugværge Jørgen Rønne

At Enken Madame Fogsverd lever, og förer et ustraffeligt Levnet, det bliver herved bevidnet af Rønne den 10 Junii 1807.

Tuxen.

Rønne den 4de Marts 1807

Højædle Højmedbaarne Høiærværdige
Velærværdige og Biskop!

Ved indvendig Overbevisning maa jeg undertegnede Rønne Højædle Høimedbaarne, at skjønne Venner, som med ædle Indbyggeres vigtige Gavemenighed med mig, er som Jeg erfarer og ønsker som min Ærbødighedsfølelse siger den 28de Feb. om Morgenen Kl: 7, reiser til Sanct Nicolaikirkegaarden ellers nedskrevne Sig, med Jeres Gjemalinder, samme at besøge sig, er det for fælles, at Jeres ellers ugjenkaldelige Øiemed kan den ellers Præst. Jeg tænker Jeres Jordlegeme sig Jeres Sjæle Velsignede. Det skjønne med ellers nødvendigt, siden Jeg tænker den gode Lærdom, er Præst, naar De ikke skjønne ønsker for Skjønnelen ligge bagen for Dem, at alle Embedsmænd, der stille ærværdige Præstemænd, skjønne mig, som den: Præst, ønsker det Velsignede, med nogen Dens Højædle Høimedbaarne Legeme: at De skjønne stal snuder det Jeg Jeres, ellers Jeg stal bede Dem ydmyg om det Ærværdige.

Med al gudsfrygtig Ærbødighed og Velærværdighed forbliver Jeg

Deres

Højædle Høimedbaarne Gunst

underdanigst ærbødige

Hans Christian Abelle

Til S. T. Jeres Høimedbaarne og Hr Biskop Balle.

4/3 1807

Ünderdanigst Promemoria!

Den 18de Februar om Morgenen kl. 7. behagede det Gud ved Døden at bortkalde min retskafne og god Kone fru: Christiane Franse, begravede Lig Konne og et levende Menniske. Konstitutionen pålagde Gud Lig mig og bad mig at komme Lig hende; Jun anmoderede mig om, at være som Jun legde, efter Fadres, Mænds Overlangende, Fadres Øiensøgen. Da jeg var nærværende, fandt jeg det for Eigt at afgjøre med Capellanen fr: Mahler det Fornødne i Henseigt Lig Gudstjenestens Besørgelse paa den skjønne Feldagen fr: Sommer, fr: Tøg, og jeg var ik 3 Konne nærmest boende Frøstre, og i blandt os fr: Sommer Barn den ældste og nærmeste. Jegnejte derfor og paaparte mein egen Embedsforretninger Tilloed det, uemlig Onsdagens middag skrifter Lig fr: Sommer, og bad dem endelig meddere at besørge, hvad der nødtørftig – Jun ønskede at se Barnets skjøn, da Jun meget ofte var saa syg

4/2 1807

at han ikke formaaer at gaae over til Ringe. Dog at opfyld hr. Sommers Ønske, og da jeg veed, at hr. Frog, med hvem jeg dog ikke har talet derom, vil ogsaa ikke eene han ønskjedt sydes med, at jeg var Præst ligesaa vel som han, har jeg paataget mig de prostlige Forretninger, indtil det maatte behage Deres Højadelige Højvørdighed at beskikke en Tarinsbroder. —

Jeg beklager meget Prostinden, der skidder tilbage med 3 uforsørgede Børn i mageløse Omstændigheder. Dette alle Fattige bliver der tilsyn, naar det bliver bragt i Erfaringed. Jeg beder derfor med mig underdanigst, at Deres Højadelige Højvørdighed vilde have den Bevaagenhed paa det bedste at anbefale denne Enkes forslagne allerunderdanigste Ansøgning. —

Jeg har den Ære at være

Deres

Vestermarie Præstegaard den 4de Martii 1807.

Højadelige Højvørdighed

underdanige Ejner

Fuhlendorff

Højærbødigst,

Højædle, Højærværdige, Høie Biskop!

Ved Høie Frøken Franses Død, den 28de Februar sidstleden, er saavel Kvæstiet her paa Landet, som Begravelsen i Rønne og Andøerne blevne la. digt. — Dette sidste attraar jeg ikke, da jeg troede, under det hvedrelugtigere for min ökono. miske Tilstand, eller, dermedest det mange Besværligheder, hvorved Tolen saa ofte udsættes, turde det at kunde gjøre den ønskede store Indskrænkning for mit svage Bryst, end det jeg haaber. — Men dersom Kvæstiet, saa vel, som end gjerne Ligsigtet, skulde ordnes i overensstemmelse med Bestemmelsen af 5te, samt Cancellie Skrivelse af 13de December f. Ar. vagter jeg ikke, at jeg ansøger Tilladelse til samme for hvedrelugtigt, idet i sidstnævnte Hensende, og altsaa uafhængigt der af. — Og da jeg formener at have den fornødne Dygtighed til at bestaae Kvæstiet Embedet, tager jeg ikke i Betænkning, at udbede mig Deres Højærbødighedes Anbefalingsskrivelse og Anbefaling til at udfylde det. —

Dersom en Institution af Deres Højædle Højærværdighed kunde, som jeg haaber, være at

B/8

Skriftet nærmere til nytte af Deres Majestæt at blive beskikket til overnævnte Embede, vilde jeg ogsaa frem tage mig den Frihed underdanig at indbede mig samme. — Jeg formoder ikke, at dette Ønske maatte anfeet ubestredet af mig, nej heller at det Land eller Landsmænd der nogen anden Ret her paa Landet. — Naar undtager den Vedfoed og den Etatsr, hvilke begge er meget gamle, og sikkerligen ikke attraae Provstembedet, er næsten alle de andre Præster her baade i Embede og Alder yngre end jeg. —

Jeg anbefaler mig og mit Anliggende til Deres Højvelbaarne Højærværdighed ynd. fuld og høje Beskyttelse. —

Haslev den 5te Marts 1807. —

underdanig

J. Melbye

Højædle Højærværdige
Højvelbaarne Hr Biskop!

De Ærede-Fromstne, som tilforen forhjemmel min underdanigste Ytringer med Erklæring, om er det, saa gjør jeg mig frem den underdanigste Anmodning at udbede mig Deres Højvelbaarenhed Erklæring saa vorvorende min allerunderdanigste Ansøgning om det vacante Kanne og St Knuds Pagenlaed, hvilket jeg ønsker at obtinere. Min Højvelbaarne Hr Biskop! jeg forudser sidstnævnte, at et af mit nærtliggende Fædrelandsmindre Pagen-Laed ville blive ledigt ved skjærmt Frøken Dødslaed, og da haaber jeg i Kraft af Deres Højvelbaarenhed Velbehagelig, at komme i gunstig Betragtning.
Efter 9 Aars Tjeneste som Kolonner og Eksercerlærer jeg indtrædt i Ridderlig Gjerning, og da jeg snart fylder 34de Aar, at tilbe Pagenlaed, hvis det maatte være min Gud og Konges Villie, saa ønsker mere som den gamle Factor Koefaed, hvem jeg paa 4de Aar har været adjungeret, dag fra dag bliver svagelig og omgaaes. Hvorledes det alleres for i Clemens Menighed gaaer lie med Kongedømmets Underviisning, og andre af Kristen-Enhedens Ønsker, skal jeg paa Taleren nu Harbin, nøjagtig communicere Deres Højvelbaarenhed, da jeg saa venter mig den Ære, at Gud giøre min underdanige Ønskning for Deres Højvelbaarenhed. Den Almægtige velsigne og bevare Deres Højvelbaarenhed med Høje Familie!

Clemens Ingungaard
1807 d. 5te Marts.

Underdanigst
C. Brmakler

Underdanigst

Frommonsen!

Hvad min nu 17de Sønd. efter Trinitatis af Faderens Confirmation, vores Omstændigheder som jeg ikke kunde undlade, underdanigst at tilkende Deres Højvelbyrd, i det Haab, at mit Forhold i disse Omstændigheder maatte finde Deres Tilfredsning.

Mit Antal af Confirmandi var i alt 16; men blandt disse var 3 Drenge og 2 Piger som ikke havde naaet Gjeldende Alder. Paalidende var disse 3 Drenges Alder, at den første 12 Juni, en anden 28 Juli og den Tredie 14 Aug. d. a. gjeldende var 14 Aar. Af de 2 Piger gjeldende den den 31 Aug. og den Anden 19de Sept. d. a.

Jeg søkte min Pligt til at afgive disse Børn til Michaeli, for da at Confirmere dem efter opgjeldende Alder og Evne og Beskaffenhed. Men Forældrene kom til mig, forestillede mig deres Uformuenhed til Børnene at kunne føde saa mange Børn, som nemlig mindre som de derfor saa at faae de Børn ud i Tjenesten, og komme Confirmation Skjen dette ikke blev umuligt for dem.

Jeg var nemlig efter disse Folks Grunde, da ikke at beskikke mangt af mig selv; men tilskrev Konsistorium disse Omstændigheder og udbad Dens Raad, da jeg den Tidligere Tilsigelse var til Biørk for at giøre underdanigst Konsistorial for deres Højvelbyrd.

Men jeg dette med Ønske til Konsistorium, som saa Midt imidlertid var flyttet til Mars, kom ingen Svar — rimelig, for Konsistorium Råd Frøi var dødt dertil kom da, og Forældrenes Gjentagne Klager og Konstitutioner end den. Der var da ingen da overlagt til mig selv, om jeg skulde gaae tilbagelig med Konsistorium, eller tilbagelig med Forældrenes Gjentagne Konstitut

6/4 1807

137

ugen? Jeg bad mig derpaa Højvørdigst! hvorfor det dog skulde
jeg dog skulde 5 Øre end de andre — dersom, da jeg selv havde nogen
med dette Rindskilling, de nødvendig maatte det skulde være blandt de første,
og dersom da jeg og, at det saa maatte have blevet mig tilladt,
naar Højbyd havde vendt tør mig, til at indkøbe end andre
danske Kornsørgsel. Jeg haaber derfor ydmygst
at dette Højvørdighed, at, om i det mit Navnfald skulde
blive mig en Skade, den da maatte tilgives mig, da jeg i det
mørkeste Tilfælde, handlede efter bedste Overbevisning,
og ingen anden tør at Skille Ansvaret ved Skade. Til min
Overordnedes, forskikkede jeg derfor straks, ydmygst
at indberette til dette Højvørdighed dette Omstændighed.

Christiansø April 6te 1807.

Ydmygst
Chrak. Møller.

Til
Højædelbørn og Højvørdige
Hr Biskop Bahle!

Underdanig Pro Memoria!

Endskjønt jeg strax efter den høje Stiftes Øvrighed ugjentagne Erindring om Overholdelsen af det allernaadigst befalede Brandkontingent til Hr. Provst Meiberg og Degnen Haubroe i Faxe har i et Cirkulair paaminded om Betaling fra de respective Kjøbere, og det dog ikke det indkommne vidner, men da jeg ikke med Provst Frænes Velvillighed kunde forbemeldte Stiftes Øvrigheds ikke alladelige til saa. Provsten, at besøge det omsagde Brandkontingent, for derved at indbetale Hr. Lysthes Hjortes i Oestjer – maa jeg underdanig indstille om jeg kan befriis mig af den given alladelige; da jeg, naar Degnen er ved indkomen skal gjøre vedkommende saare for dette, som for Overflødig til Degnen Haubroe. –

Degnen Tofsøe har betaalt de respective 20 rd. paa den af ham udstedte Obligation til saa. Provsten, hvilken skal blive berigtiget i Raadmoed Eggesprøve, hvorfor saaledes ikke er indkomen. –

Saa. Provstens Skrivelse lader af tilliige fremgaae af dens Høiærvordighed Biskellesning – Om disse ere betaalte, ved jeg ikke, og troede mig derfor med beskedenhed fremmedrettet.

Jeg maa underdanig bede, at deres Høiærvordighed med sædvanlig Overbærenhed vilde overse, om jeg – som ikke kan, under nogen ordentlig Dertagelse over Sagernes gang, og ikke med saa der er overfødt, maa lade mig fremføre ikke blinde Ærgaard Ærje, aller Forglemme noget imod min Villie.

Vestermarie Præstegaard den 9de Maij 1807.

Underdanig

Jensen

Høiædle Høiærvordighed
Hr. Doctor Theologiæ et C. Balle
Biskop
over Sjellands Stift.

2det Underdanig Ærbødig Memoria!

Efter Deres Højædle Højærværdighed Befaling gjør jeg mig Pligt den der at forelægge den mig afvordnede underdanige Erklæring tilligemed Ejnfogrd Arbrés F.M.

Jeg maa underdanig bede, at Deres Højædle Højærværdighed vilde med Ligelighed befaie at lægge mig i Mold over Stormænd, Ædelmænd og Ærværdige Langballe er Hjemdij, da jeg med Provstinde Frøken ædeles intet derom antagen. Den retskafne og ellers saa nøiagtige Sal: Provst Franck formodede ikke at komme saa pludselig bort, ej heller, eller saa ude af ette og ædelmænd paa bedre Dage. —

Provstinde Franck takker med dennem Ligelighed med mig aflagde sin underdanige Taksigelse til Deres Højædle Højærværdighed, for bevaagen Medfølelse som ikke jeg har at takke for den Kongl. allernaadigst tilladelse at kan, jeg den hædrede Indkomster til Præstens Enkedømme datum.

Vestermarie Præstegaard den 25de Maij 1807.

underdanig

Jensen

Deres Højædle Højærværdighed
Hr: Dr: Theolog: N. E. Balle,
Biskop over Sjellands Stift

Høiædle, Høiærværdige

Hr. Etatsraad!

Jeg har nærmest nu sat, da jeg har troet, at jeg malaumudt sad og vadslig ønskede forælskmaa
te, kunne naaen min Hand frie, min ydelse
til det, som Verden kaldes Lykke, saa dog i det
mindste til at taalelight tilkomme i Ens
aldre Dage, men at jeg har troet min
ung Ærede, det Jeg Erfaring nokom om
Ernærst mig om.
Jeg 10 Aarsfeed Aar
har jeg nu søgt det Kongelige Danske Gar
nisonsvæsen om at erholde Brød, og Tilladelse
Anskaffelsen med den fordelagtige Adgang
fra den Hand, der nu og Jeg mærkelig
forsagt, men det forgiæves, saa Lønten og
forsaadanne Jeg ikke mel, ikke Ladet det
er, men Jeg er det da ogsaa Elendt.
Dreiedlartid Jeg jeg dog, saalange jeg end
nu kunde giøre mig nogen vindelight Haab,
ikke mellet Tillæg mig for nogen, da det er
ubetagelight Taab for den, der er nødt til
at giøre det, og ogsaa for den, der maa Jeg
gue saadanne Klager, uden maaskee at nem
i Stand til at kunne afhielpe dem.
Men da jeg med ogsaa nu med det
lighed Tanegen Haab? Tager jeg ikke mageg
frie, da mille de Forandringer, der skulle for
gaae med Ingenteaden for at tilveiebringe
ny de Enstemte Indkomster til de nye Ar
mkreide Autorisationer, i det mindste for
en lang Tid fremme ville Tidsigter til Tilkom
lig Erfordring, og det skulde, uden at kunne
skee til det Ende, Gud er det mel endt, end
skee til det Ende,

59

2/6 1807

Kd. 16 Juli 1807

at formaaen sin egen Søn? Jeg vidste det, min
min Søn Gud, og den ene Ærgjerder at vanæres
sig, da jeg kunde ønske at tilbringe min Ønske
ga Dage i Ro og lighed. Og om jeg da ikke maa
saa gandske tilfreds med min nuværende
Stilling, kunde vi vogen forlange mig der.
Ikke har jeg lært at Erfarer mig min
lidet, da det er en Kjedelig, aldrig Falid i min
Eed, stakk Gud jeg maatte tænge med trange
Kaar, og Ecoffet for alle Gjennemsøgninger Gud
jeg aldrig kunnet gjøre mig Meget om no
get stort, for min egen Person Gud jeg derfor
gandske rolig, og angik det alene den, ikke at
miskjenderes Dig kjeder da komme over
min Fader. Men jeg er Fader, og skjøn
der min Søn Ødelagt, og at jeg ikke
kan gjøre den den, saalades som min Hjerte
ønsker, det er det, der smerter mig.
Ikke har jeg Gudfil spurgt den den Gud,
som min Fuldbordelse Lamark mig, og
saaledes giort, Gud jeg kunde, men min
Fuldbord i Forventninger forøges, og min
Eid indstrenkes saaledes i samme Forhold,
som deres Trang til Underholdning tager
til; og jeg Gud derfor morgt nødsaget til
Gud min Ønske ugjaar — Hvi jeg Gud
mere Lovet ikke mere end nu — at skuld
Gud Fra mig, for andenstedes at forskaffe
Gud den Penge, som Gud Erstatningen
i Sverdet udfordrer, min Gjerlades jeg
er mit nuværende, Kaldes Fuldkomstes
ske Gud Castrid de, der til forrodnes
Ulgjenter, det er mere end jeg forstaar,
og mistilig er det dog tænge, efter mere
end 20 Aars ofrendelig Tjeneste end ikke at
kunne Gud saa megt tilmaere, at man den
kunder stille at mere Gud. Hvi om de sunden
mit jeg ikke megen tale, da du saa at Gud
gi sig med den Ødelagte, jeg Gjemmen i

med ærbødigst Hilsen til Dem.

Hvidvørdige Hr. Etatsr.! Jeg maa, at De maa
med mangel og nød med Hensyn til Deres Gæst min
Søn gaa medkommende Sinde, og jeg kan ikke
lig forsikkre mig, at det ikke staar i Deres
Magt at Deres fraværende Gjelder alle dem, der Gen
mandt sig til Dem, ikke forlanger jeg derfor
nogen videre Anbefaling, nogen videre Forbøn
for mig. Men denne sidste Gunst maa det
mig vedkom tillade at udbede mig, at De og
rigtigen vilde erlægge at raade mig, om jeg
ved min Langen kan og bør uden Haab om
vinding Erfordring, eller om jeg maatte
for min egen Vanlighed Skyld gandske bør
Høre og med at søge, og ikke langere lade mig
gjælde af at stoppende Haab.

Forresten
vilde De gjøre sigt tilgjemme den Vrimodige
Tone, hvori dette Brev er skrevet, Gud vid,
at det ikke er ringeste Haar mere min
Hensigt derved at vilde forrette Dem, min
ærede Etatsr.! men undertiden kan Hjertets
mere saa meget, at man ikke kan Gjelder det
at lade være, og De vilde derfor sikkert Gje
De ikke misbrugende at Erkjende Hjertets
Ytring og den Enkes, som det søger i at ud
gjøde sig for en Mand, som det har tilbød
Fortroligheds til. –

Nyelandviet Præstegaard
d. 2den Februj 1807. –

Ydmyg og
Tog.

Ærbødigst Promemorie!

Forlongst siden blev jeg aflagt min underdanige Ærbødighed Deres Højvelbaarenhed for udvist, og at forunde mig dette uvurderlige Lidt Ernæring, hvilken Velvillighed jeg underdanigst beder mig tilgivet, og med underdanigst Ærbødighed føler den bevidste Naade: men da min Tornavdi Kaldet, nødvendig begrænser gaardens Bøgning aldeles forfalder, nødes jeg til, at udbede mig at faae af Skolen Ceden- Tarfen paa 100 Sldr, til hjelp at op bygge og i Standsen gaardsfor, hvilken fringa, og mangler stenland, underdanigst beder om at faae til Eaaes i mod gaardens flauskelse. I forventning af dette, tilbeder jeg mig i Ærefrygt Deres Højvelbaarenhed Gunst og naade.—

Peders Ingen Bolig
paa Bornholm d: 5te Juni
1807.

Ærbødigst

Lars Peter Mahler.

Til S: T: hr. Doctor Balle.

60

vertatur

L: Memoria!

Det er uden Tvivl Deres Velædelhed bekiendt: at Hs. Høiærværdighed Hr. Biskopen har constitueret mig til Provst i afgangne Provst Francks Sted. Undertegnede [illegible] siden jeg imodtage de [illegible] Penge af Bornholms Provstie, som til Forstanderen N. Hans [illegible] skulle udbetales; men da disse endnu ikke alle ere indkomne, og [illegible] have bedet om en kort Dilation, [illegible] jeg [illegible] jeg Sandhed ikke vilde negte, giver jeg mig herved den ærbødige Frihed at forespørge: om jeg tør opsætte de [illegible] Penges Oversendelse [illegible] som jeg har faaet, og [illegible] fra [illegible] indtil i Julii Maaned. Jeg ønskede dette ej allene [illegible] anførte, men ogsaa af denne Aarsag: til Forstanderen der min [illegible] jeg [illegible] Penge fra [illegible], hvilke jeg har anviist at udbetales til Hr. Cancellie Raad Schiellerup ved Species-Banquen i Kiøbenhavn. Jeg kan ikke forlange, at De saa ligefrem skal troe mig paa mit Ord, da jeg ikke har den Ære at være Dem nøiere bekiendt, beder derfor, at De ville behage at forskaffe Dem [illegible], om det ikke forholder sig saaledes. Kommer [illegible] [illegible] paa [illegible] til [illegible] Penge, sender jeg [illegible] [illegible] for [illegible], og [illegible] altid nogen Betaling, og [illegible] for [illegible]. Kan Dilation som er forbunden med Vanskeligheder ikke finde Sted, skal jeg uforføiet med første Leilighed oversende, hvad jeg har imodtaget tilligemed Assurance [illegible] over det Manglende, og [illegible] beder jeg Deres Velædelhed ville behage med det første at underrette

Deres
ærbødigste Tiener
[illegible]

Vestermarie Præstegaard
den 7de Junii 1807.

Til
S. T.
Hr. Bogholder Strøm
Amanuensis hos Høiærværdige Hr. Biskop Balle

Westermarie Præstegaard
den 8de Juli 1807.

Underdanig Præmemoria!

Naar efterat jeg saa ærbødigst havde modtaget Deres Høygrevelige Høyvelbyrdighedes Befaling af 16de Juni at indsende en Præstekald, der saaledes begrundes som Lund skulde tilkaldes for Embedsforsømmelse m: m: saaverdes jeg mig til Hr: Amtmand Thaarup for at forfare: om der til Sand er indløbet Ordre fra det Kongl: danske Cancellie ikke engaaende. Han sagde mig, at Han havde beskikket Actor, og paalagt Justitsbetjent i Præstø at tilkrede Præstekaldet. Bijfoged Wiberg gjorde imidlertid indsigelse derimod, og til Deres Amtmand: at Han troede det ikke grundet i Anordningen, at dennem Bijpåe Ende paalegges Jem. Hr: Amtmanden tilmeldte mig dette med Dumdøsing om mit Kiøbelige Skarlemen Befaarelse, forat jeg Jer ikke der at forlegge ufriivillig, vil, og Jer maatte allerede Hr: Amtmanden indrømmet til det Kgl: danske Cancellie, som og Bijfogdens indsigelse – mie P. M: til Bijfogden og Bijskriveren om at bestemme Dagen, der kunde være dem bequemmest til Jorden Conventet At / Jeroimod Bijskriveren intet Javnde at erindre, naar det ikkun ej var for Lat til en Dag tilligemed sit egt Forslag, der er grundet paa de almindelige Pleiemaal med den Dorandring: at ærbødigst Hr: Amtmanden tormaaer, at Præstekaldet bør Jaides paa

8/6 1807.

55

det eingtred, de Jacobi Forbrydere ikkeiter Forsøg og at
faa dennes Gang i Halle – som ogsaa de der beraadslaaer
Betjenter tilbrede dette. Herimod har jeg forrettet mig
med allerede anførte Grunde dette at erindre: at det, synes
mig ubilligt, at Provsten med Præsterne skal efter Bjørfogedens
Indfald – thi at Jem har Amtmanden taalt det – da saa ikke
kan optage eingrøndner, reise rundt omkring, faae det
trofte, gaae Raadet. Jeg er forvisset om, saade der noget
meget at forbjeen med dennes og andre geistlige Lærer, de
de Bjørfogeden ikke saae ret Ord imod at indtraede i dette,
men da Provstens Omkjøringer gjøres ofteere, end der
saae at tjene det for sig. Jeg maa og tilstaae, at jeg
ikke seer, saaofte Provstetitlen ikke tilegnaaes om Raads
kiøgt paa Bornholm, saae Provsten ikke er ret fornø,
med den Raadets Provst, kan holder paa et nøie Ned.
addeles. Jr: Amtmanden vil i sit Forslag: at naar eingrøndnings
person finder blant dettes Personer, kan Imleda arrar at
gjøre det – Jeg er ikke saa forfengelig, at jeg for min
Person tilbymoer mig i mindste Maade om, enten jeg seider
overst eller nederst, og det vilde neppe saamegen større Vaan
tigsed af mig at skriive ret Ord frem, da man efter Øyeblikket nart
kan erstatte en Provst for et Raadet, og jeg maaskee alt saa fri
tager ganske for at faae med denne Sag at gjøre; men for
Raadets og dettes Vores Skyld formener jeg, at saadanne
det nedue fedder ne Provstenes, Biørd Geistligheden inden
Mandagen saae Dorfadet. En anden Sag er det, ondskabsfuld
gjøet, Kongen allernaadigst finder for godt, at Geistligheden kan
i geistlige Sager tiltales for samme det, som de ikke er – og
saa nærmere man, saae det er. Ere Deres Højedle Højærvær
digheds Tilbøyning vil formodentlig dette nu snart komme, og imidler
tid forventer jeg nermere Dorfeed, Deres Ære sin Ære.

Deres Højedle, Hørvordighed,
Dr. Doctor Theologiæ Nikolai Edinger Balle
Biskop over Sjelland Stifts.

ydmyg
tjenst

Copie

Til allerydmygst Gjensvar paa Deres Højærbarheds Skrivelse til mig af 27de f. M. angaaende Hr. Biskop paa Wiborgs Forslag, at det ikke var nødvendigt, at der Beslutte i Ronne vedkommende at tilstede Provstretten i Dagen med Hensyn til Land, maa jeg herved give mig den Ære at melde følgende:

Jeg formener, at den befalede Provstret bør holdes der og saaledes paa Ronne Raadhus, og det afhandles kommer dettusbetænkte i Ronne at tilstede samme af de Beskyldte. Jeg har i denne Dag sendt saaledes: i den Bye, og paa det Sted, hvor geistlige dette forhen have havt deres Sædeder bør de endnu sædes. Nu er det klart af ders Kgl. allernaadigst Befaling af 19de October 1680 hvi Kapitelet dette for ikke Landet sædes paa et bequemt Sted i Ronne 2 Gange om Aaret, nemlig: Mandagen for Himmelfartsdag og den dagen for den Ugr, som Mikkelsdag indfalder. Tillærmedes vil følge Forslag er og saa skeet det sædt 1ste Gang i Ronne der i 1686 den 22de Martii for den eneste Landsinde intet Kristelig skeen ved Provstet af Kommandant og Amtmand Wetberg, Landdommer Rasch, Provst Anther, Byfogeder Lic Marie og Rathes Mayfeldt, Skiørprovst Morsing, Hr. Clausberg, og Hr. Jacob Jensen Sæe, imidlertid aar 1753 den 9de April, da den sidste blev sædt i Provstarsidsen i Ronne. —

Hvor de egentlige Provstretter ere sædte, er vond Landsdeel jeg intet kriøvlig ved Provstet, ifølge mange skrive indrettet Justits, Protocoll; men efter Dignen blev Provst Hjorth, Byfogeder i Østermarie, hvor afsædt Landsdeel det, da

ere for sig selv i Østermaria Præstegaard f. e. i en Dag, der angik
Provstiet Steenbeck, da boende i Cedersøgue, ad saa ude for det Hund,
hvori den paaagtedende Part borde – ligesaa skal han saa
faldt sammen det i Aakjær, og Marie Bjørn, med ikke ikke
havde de Vedaar, som skulde afføres, forøvrigt de dette Fra.

Man kunde da nu ifølge Forordningen paastaae:
at da det ved Skr. af 18de October 1743 var forbudt at foed
Præsteboerne i Domen og andre steder, og denne siden var
foedt i Provstevisitasen – da Provst Mjøth har foedt Prov,
barnet for sig selv i Østermaria i ellers bor og denne
det foedes enten der 1. paa Provstevisitasen, eller
der 2. paa Provsten bor – eller 3. paa Præsten bor.
Jeg har derefter troet, at Provsten har foedt denne
det, paa sin borde, og da Provsten skal bor i Domen bor
den ogsaa der foedes, og ere egentlig i Provstevisitasen.
men da dette Tilfoedet for Provstiet Trange altid
vil være forbundet med nogen Belastning for Sude, den
som ikke har Tilligsted til at gjøre, bor jeg derfor forstaa,
nes, og det saamegt mere, da jeg ikke kan finde nogen ad,
kaglig Grund, hvorfor det skal er dig Præsten Udøvelse eller Ligi,
saaret i geistlig, som i verdslig Dag kan finde Stand paa dette
Punkt, bor denne efter min Formening i den dette Sted.
2 eller ogsaa for Provsten; ellers denne Gang som min, som constitu,
ret Provst, i Westermaria Præstegaard. Derved finder jeg
ja ei at vinde, dersom man maaskee ikke vil kal,
de paa, ogsaa fremad at gjøre Funktion. Jeg troer
derfor, da det det for Provstens Tilfoedelse ikke uretfærdig,
lig er befalet, at man bor rette sig efter Tilbygning
andetsteds i Danmarks Provinser, og disse er: enten Prov,
stestederne for det mest foedes i en af ovenfor

Moder, som omtrent ligger i Midten for Sognets, og der, som Personer, underliden og da for Troskab, eller med den paadømte Dommers eilladelse paa det ordentlige Ding, ted, som er det aller rettste iøvrigt Mosings kirkeforfatning ikke dansk Stat 2. Deel 2. Bog. S. 142. pag. 485. edit. 1786. — da nu Sognene bor i Maale Bye, og Ruths Sogn — fr. Bijfoged Viborg og fr. Bijskriver Barslaij i Blomme — fr. Balle i Aalsier, fr. Fog i Nijelarslier, som blein de Vedbomme, og jeg i Westermarie, blever Blomme umeglig Midtepunkten, naar for Sognene, som for Ruthens Personer —

eller og 3. for Sognene bor, det finder da ikke i Maale; men da jeg troer, at geistlige Personer dømm i geistlige Sager er der, for Troskab bor, og dette Ord fad ikke om Blomme, da intet Sidsta ved dette det fac afsøres; men dette antage, ted tages ned dets dømm, og Siddemaalene fremlegges i Troskabsretten, formener jeg, at og da denne Sau og bor faedes paa Ømen Aaastue. —

Der af følger øyaatgiyelelig: at det Troskabsretten faedes paa Blomme Aaastue, ved og fr. Bijfoged Viborg og fr. Bijskriver Barslaij da i dørord. af 3. Decembr. 1806. omtalte Ruthensretsinte, som det tilkommer at tilrøde ofs med Troskab.

Øyeblikkeligt maa jeg overlade det til Deres Højvelbaarenhed, Jagelige Bedømmelse, om det ikke var rettest, siden der allerede er taet Tidsfrist i denne Anledning, om der i det hele dansk Stat eller Eng forefindes, om:

1. Hvor Ruthen det faedes, om ikke rettest i Blomme paa Aaastue?
2. Om Bijfoged Viborg og Bijskriver Barslaij ikke bor tilrøde Ruthen?
3. Om ikke alle Ruthens Ønsker bør saade geistlige og ikke bor afgiøre deres Sota til dømme, og denne for pluralitet faedes, da det er ubilligt, at dømmes der, om i denne Sag, Gods og Liv i andre maaliger, Ingen egnelaades til den ene ho, nemlig Troskabs Ødeggjørelse eller Faadiedøm?

4. Om nu af de geistlige Dispensationer, enten den civile Skiønsmand eller Notarius?

5. Fremsætter Mattias Personen Krav, naar ingen Mangysøn findes iblandt den, dage Sønner?

6. Om Kronen ikke skal være Arving i denne Ret?

Vestermarie Præstegaard
den 11. Juni. 1807.

allerydmigst
Smith.

Tvi

Højvelbaarne Hr. Amtmand Thaarup.

Hermed} Dømmer jeg tilsiende Hr. Amtmanden underdanigst F. M: Fund jeg i Sag. Fogt Frances Kristen søgte efter Justitsprotocollen; men var ikke i stand til at finde den. Efter at dette var sket, søgte jeg atter og fandt den en Justitsprotocol fra vedkommende, hvori den selste Kristen findes anført at være født i Kristians Skiøn i Aaret 1779. —

Underdanig Ære memoria!

Den 5te Juni fik jeg Hr. Frost Mejbergs med ærgjerrig Lykke gjorte Beretning om Ildebrandene i Rudkøbing m.v. Da jeg havde læst den, lod jeg lægge derpaa et Cirkulaire udgaa, og indbød mig Hejtlighedens Betænkning i henseende til Brandsteder, stat. Ved netop samme Anledning gjorde jeg mig Fornøiet den Ære at forlange Hr. Frostens Ord pag. 15., at der var ikke nogen Mangel, at alle nied indmeldte sig og gav mig og andre Anledning til at kjende om Ulemperne, dersom at Hr. Frostens Overdrivelser gik virkelig i Opfyldelse, saaledes jeg nu saae ikke at være stort, eller nie Ære.

Da mig tilsendte Ære Memorier — 1. om de indkomne Skatter angaaende Brandsteder. 2. om Hjemmedaabs Forslaget dat: 23. Maj havde jeg den Ære at modtage den 17de Juni, og nu i Cirkulation.

Dagen efter, nemlig den 18de Juni gjorde jeg det den Ære at meddele Deres Høiædle Høiærværdighed Kiøbenhavns Regnes, Haandværkernes Oppførsel angaaende, til jeg Ære fra Dem fik i samme Anledning. Jeg vaad ikke at gjøre andre Ting forinden, end lade det medfølge, og indskiller underdanig til Deres Høiædle Høiærværdighed: om den Ydsettes, Jan underder sig, maatte komme Dem. Maaskee kunde Jans Dorfelde, Jed for denne Gang sætter paa Prøve. Jan er virkelig fattig. Begge kunde Jans Dorfatning nøie, dersom Jan var ordentligere og baade Jan og Kone vied nøie husfoeder; men derom! det lære de nok aldrig. Ved Hr. Balle, som virkelig har sørget Oppførsel at udrette, og en stor Familie at forsørge, maa jeg tilraade Forslaget ikke mig bragte Oppførselsliste med F.M., og anbefaler dette underdanig til Deres Høiædle Høiærværdighed Bevaagenhed, og Naademodte Afsentning. Vied ikke om den

18/6 1807

gode Maend Jacob Dødd! — Jeg maa ogsaa med denne Erligheed aflægge min underdanige Tak for de Deres Højædle Højvørdighed for det ny Embede, De har bevaget at give mig med Deres nådige Ønske for mig bag, og agtende Overtilling De det Kongelige danske Kancelli Jeg beder underdanigst om Tilladelse at gjøre følgende Bøn, og spørge: 1. Om det kan ventes snart, at en Provst for vor Egn bestikkes? 2. Dersom dette ikke skeer med det første, om jeg da skal forelægge den sædvanlige Befaleede Visitats, og i saa Tilfælde om jeg maa tilbøde denne inden Høstens end? 3. Om det maatte behage Deres Højædle Højvørdighed at meddele mig Befaling herpaa? Jeg vilde saa nødigst ønske Deres Nåde, at jeg indtrængte mig i Overtrædelse, jeg kunde have undgaaet. —

Deres Højædle Højvørdighed vilde efter sædvanlig Beraagnelse undskylde, at jeg saa hastig indskrænker mit aflæggende Ærbødighed for Deres Kongelige. — Jeg har ventet efter Dem længe — De kom ikke. Jeg maa derfor sende, saad jeg har, og ikke de anførte udtaget, saa er jeg De dersom forbi, Tilligemed skal forfølges med de paa Deres Liste anførte, som udebleve med Betaling, men jeg underdanig overlader De Deres Højvørdighed videre Dømmen. —

Underdanig

Vestermarie Præstegaard
den 18de Juni 1807

Deres Højædle Højvørdighed
yd. Doctor Theologiæ, Nicolai Edinger Balle,
Biskop over Sjælland Stift.

Balle

Vermaria Forslag
18de Junii 1807.

Velbyrdige Hr. Biskop
Ærværdige Medbrødre! —

Den Ærbødighed og Venlighed, hvormed Velbyrdighed som Biskop af Ribe Stift Cancellieraad Bornholdt, ved
Deres Skrivelse af 9de ejusdem, som mig ærefuldt Kaldsbrev, gjør mig vidende ved Ordinationen
ning, jeg i Januar Maaned November indsendte til Velbyrdighed, om at Christian Berlandt Rosenø,
der i Oktober Maaned 1806 med Ære Baccalaur Examen og mundtlige Prøver
underkastede sig examen artium, maatte nyde Forrettigheder af det Legat, som Ens Hofkammerraad
Stampe i Aaret 1794 indstiftede for en fra Ronne latinske Skole vidnemedt Kandidat. —
Med ydmyg Taknemmelighed igjenkjender jeg denne min Anbefaling, da Samme Rosenø nu
allerede i 8 Dage der udenfor sig med Flid, Troskab og en udmærkende moralsk Opførsel, men
og det med Alvorlighed Kostskolen Christiansborg med Sanens Ro og Tilgang i Studierne
Der han i Foraarets Løb af Philologisk Examen med Ære Baccalaur, og Lover med Philo-
sophisk Collegium med Venskab, Omhu og Ære, for til Efteraaret at studere den philosophiske
Videnskab. — Han er ligesaa, Ydmygende som nødig til vemodelsen Undervisningen, da Faar
Fader som Landdrømmer paa Bornholm med saa Tidsbesvær Der Arbeidsomgang Børne, Smes
Portugalsk og Undervisning Lærer Sam minder med Sønnen Ridder Tilladt. —
Jeg anbefaler Ærbødigst ved Velbyrdighed Ungdommen til min Kommer, Ærbø-
Gørelse og Venskab, som Forholdet og Pligten til alle gode og Fornuftige Medborgere — Men
Brandmelt og mulige Omstændigheder Gunst mig, som af Grøn for det Ungdom Mennesker Frem
ing mitt og Ære — Hvorvidt Venskab Venskab mig som Huset og min Kjøbe for Dens andre Klar
Dor i 16 Aar alene Bekvemt mig, men Gjenkjendelig Tvangen Glad Tiene — Almindelig i indblik Ungdom
med Dens yderligere Forhaab og ydmyge Ønske, som Forfaldt Gjenkjendt Dem. —
Velbyrdighed vil finde, naar De i Minerva for April Aar en Tale af Professor Velborg, hvori
Jeg Haar Beskrivelse om Bornholms Ødelagtand anfører den Tale Tidsrum, Bornholm Ind
Dens mandlige Ungdom Lærdom ind Dette til af Forsøgt Tvinge Dette Jeg Ønsker og med
Ønsket, der af Dannes til den Dannede Enkelt Tanke — ebr: Tusc: 66. — Jeg skal med en
Yderst Tro Ærbødighed ønske Dem en Ønsket Afskedshed — Jeg allerbedst Velbyrdighedens af min
Ærbødige Biskop. Tvingende indskrænkte Tidsrum og min ofte Mundtlige tale, jeg Ønsker med Velbyrdighed
Ønsket Skrivelse af 27de Juli 1802 — Dette er ikke Mand, ydmyge en Haand og udenom Ønsker, uden
Ønske med ydmyge Tilsvar og min Overmand Tænkelse, ganske Ønske med Ønskelige Ønske
Ronne, som Ønsker, Min af det nøje som Ønsker En Speciel Ønske med Ønske Ønsker, vejer Ønske
mester Ønske Ønske og Ønskelige Ønske Ønske Ønske af 11 Mai 1774, Ønske Ønske Ønske Ønske

18/6 1807

40

Min og Forlovnelighed, og har for den dødt mange Pilaner og [illegible] dagvaab af Jaw; –
Det Jaw den Jauch bestemmand [illegible] Kammerlige Klage af Rosne Kongen, som jeg i Januari
Maaned Kjøbenhavn med sin mange Kraft og Pluma. –

Ydmyktsinn Jeg maatte jeg underdanig dømsjeg mig, Jaw [illegible] Triumviral
Tilbygningen Jeg Pilaeringer, alle [illegible] det jeg det ak gnedskin summa – Jeg Jaw
ikke med [illegible] Holdene, giør jeg ingang Ding af dem, Jeg jeg med [illegible] Jaw
maatte Konst indhenten min ufle Mordhandlen. – Den for [illegible] Jaw [illegible] og [illegible] mig. –

Jeg anbeder min [illegible] Jaw [illegible] og gode [illegible] – Jeg [illegible]
Jeg og [illegible] Jeg Flade paa [illegible] [illegible] Dronning

Fogedvidnesbyrd
med [illegible] og Birkeskrive
indkøbig Inquisition og forbrydelse

Fuglevig Herredsting pr. Odense
d. 18 Juni 1807.

C. Andersen.

Jeg
fogedmandige
f. Ribe N. Edinger Balle.

Westermarie Torsdag
den 18de Juni 1807.

Ærbødigst Promemoria!

Endskønt jeg under 8de Juni indlod mig af Deres Velædelhed, at jeg maatte bie med Vaarpudslaan af Tingo Jordes Fremsendelse indtil videre: Dette, saa da jeg ikke kan vente Deres tilkommende skriftlige Gang, og jeg tillige saadt en Sikkerhedsfølelse med mit eget Bud, saa jeg fornøden den der af Sandsynlighed gik saa saart. Det er ej altid muligt, med gode Veje nogen ikke om, at det jo tillige er vanskeligt: at dette, skønt ikke med min Villie er indtraadt i dette Øjemaal, og dette bedre jeg ærbødigst for nie undskyldes, og De fuge fremdeles med ikke mig Ubehagelighed. Jeg anser ikke om saa. Frøst Franses Øjemaal er med Deres Velædelhed afgjort – og ligesaaledes er det mig bekjendt – omskiftet saa. Frøsten under paa mit Øjemaal anslaaet Aarstiid 75rd er forsøm betalt – og af Kirkerne til fr. Frøst Meiberg medtaget 19rd 1ß. alle saa ligeledes med de til Gr. Skjøtte i Oestjø ligeledes udbetalte. – Ubetjendt vedt mig ogsaa, om der skal tie en anden Mad. Sollberg betaler 2ß – og Acta Synodalia 2rd. – Til Cathedram & Fisicum skulde udbetales 8rd 2ß men heri mangler af det Indkomne 3ß6 saa jeg bedre tillegge og saa Summa til 8rd 3ß6 betalte. – De Skifter og deri fuer Tentoint Giaderinkt anslaaet – tje alle Kirkeøjemaalerne ligge formedst fr. Amtmand Thaarups Arrangementer til Datum uanvendte – Jeg har alfad ingen Fuge herfra taalt. – Paa i dette Øjemaal anden Gunstigt end Øjemaal end kommende, indbeder jeg mig den fordelaes Godhed af Deres Velædelhed, at de vil overse de muligen indløbne Mangler og dette Forsøg, der i mangel af Øjeblikke saaledes formeldes Dette.

Ærbødigst

Jensen

Deres Velædelhed fr. Bogfoeder Ström
Commandeur for fr. Præsidiums
fr. Biskop Balle.

Ad Promemoria fra Jensen i Vestermarie af 18 Juni 1807 angaaende Kaldet der er indtraadt for mig, hvorom jeg ikke kan betale – Præsenten fra Andersen Fiskeri, hvorfor jeg ikke er i stand til at betale – og ærbødigst beder om Undskyldning.

18/6 1807

Høimenbaarne Høierværdige!
Hr: Dr: og Biskop Balle!

Jeg har det Æreb, at de jeg til Sammenstrømmende St: Joh: Landmænd har at indrømme for 1806 - 99 rd: 1 ß 7 ß - som nu til Hr: Præst Jensen er ført i Detaillen; og for dette Aar 1807 har at indrømme 94 rd: 4 ß 5 ß - hvoraf de 54 rd: 4 ß 5 ß Ildr: og til Hr: Præsten er ført i Detaillen. Det det der vender mig tilladt imod Kantor at indsende mine ærbødige Anmærkninger om de 40 rd: indtil Dianysii Landmænd, de fremmøde forrinden ult: Aug: d: A: skal blive til Hr: Præst Jensen betalte.

underdanigst
Balle.

Aalborg Præstegaard
d: 17de Juni 1807.

Expenser, som Balle, Vagnmester til Aarhus
har at udrede til St: Johannes Laudmand
i Aaret 1807. –

til Ophavningshuset	1 Rd:	3	11 β.
Manufactur: huset	1	"	8
Forbud: et fire:	"	3	2
Renter af Laan 650 Rd:	26	"	"
Hjulenkassen	2	"	"
Indfald i Fukskassen	19	2	"
Renter af sammen cap:	1	3	"
Afdrag paa 450 Rd: Laan paa Jord.			
forholdsvis 1/16 af cap:	28	"	4
Renter af sammen for at Aar	14	3	12
	94 Rd:	4	5 β.

Aarhus Arrestgaard
d: 17de juni 1807.

Deest: Balle.

Ærbødigst Promemoria –

Hånd lader jeg mig den Frihed at aflægge min Tak
Højærede De Peter Velærværdighed for sidst bevist
Velvillighed og Venskab imod mig – og – med Hensyn hertil,
skriver jeg mig den Ære at indstille Dem den underbilledede
følgende Stemme De Velærværdighed – og – for Tilligemed Dem
den – Ønsket De tilgive mig – De den sidste mangler
mere i poetisk Hensyn – og for Tilligemed Dem Ta-for
visdet Dem for alle og Jeg Dem med mig bevist
Velvillighed – og – De det billigst vilde haabe og for
ventes, at De ikke – naar De vilde værdigende for min
Ønske – mit afslaar min underdanige Bøn.
Men jeg skal have den Ære at tak Dem Velærværdighed
for jeg paa dødelig Sygdom at en smertelig Inflammation
ond Øre- og Øjendom, som jeg under Frøret fem Gange
siden jeg kom til Bornholm – og i Vedning,
Ikke dog overvundet Brystlidelse og en ak – Det gik mig i
min Øjendom, som de Faa – Alt – Godt at
Venskab for – Det gjorde Jeg for til Øre – Alt Godt og
Jeg vil de Medicamenter og Øje-Glas – Jeg er nu
Jeg vant fattig, at jeg ikke er i den Stilling
selv med at giøre Udgift til de Du – De for ikke er fem
gi ikkeandt Ønske – Men ydmygt Bøn mig De
ret Velærværdighed i Dette Dem, Dem De ikke
ulæse Ønske – De jeg i Efteraaret Aar mit Hono-
rarium for min Forfatter, som jeg min ikke Gar
bøder paa at faa udgivne – vil i Egen Expen-
Sense for i Aar fem i 1 Rdl. 4 ß 10 ß – Ønske – om

Dette vilde kun lade sig gjøre – og De vilde jeg maa
anmode mig – som respekterende – De – De gjøre
vel mig saa gunstig – at forestille Bispeskjen
den ydmyge Bøn, som jeg ufortøvet kommer
ved Gjendom til Dem i – og – beder Dem om
saa gunstig at Jer. Naadighed ind mig
til Aalborg Landemode – Dog efter min
underdanige Pligt skal bruge Alt hvad
jeg er gjældende Med mindre Dem Gjendom
Vejen efter min underdanige Begjæring
Afskjemmes, skulde den saa gunstig at af-
kræve mig Magt – Dermed maa jeg ude-
lukke mig – i Ærbødighed Deres Kaldende – De ne
den saa naadelig at staae mig for Øjne,
og vende Deres Øre mig til det Bedste. –
Gjø Holm – modtager mig Deres Ordre i for-
trøst – jeg maatte altsaa strax og Forsigtig,
Hvorfor De vilde beholde min Stiftsdrost Kristi,
Nest min allerydmygste Hilsen til Deres Hvorfor,
og efterder Bøn – Jeg er Dem at forblive

Deres Velbaarenhedens
allerydmygste Tjener
Claus Andresen

Østerlandsgaarden
d. 12 Juni – 1807. –

Unterthänig Memoria!

Wie es Seiner Königlichen Majestät der Kaiserlichen Freyheit zum Birnholm – Hr. Jensen – für ein Paar Hüfeisen wordig Gnadigst bezahlen zu machen geruhen wolle und dieses Gesuch ist dem und Ihm die nöthige Landmodt – Fy er – dieser! – Blandt ist mitterweiler Eh – y – Dit ind da for 8 Mon – i Sr. meines Herrn für Mon, ausserdem er zum Jägerdienst vor Ihro Kommender mich in Ihrer Königlichen Majestät allergnädigsten – Mon i rat Ihro Blei Kammer – Rechnung. Fy er Farbe bei 6 Bön for en Hund, Kommandant, for der Dud zum Christians – Ø – 4 Dette og 8 Bön, i ind ed af 4 Mon – for ig med mine magt Kaar Fuldmagten zum Birnholm – Hvor alt min er Debbelt fra Ihrer – for – du ig Frøk en fra Ihr. Lig. at indhente mit Ihre Eed for Dem ved Hüfeisendrighed indgivende Gnadsøgning Ved Ihro at nærmere for mit Hus 8 Dette og 1 Bön – for for mit Bit Bön – Dia Lieder, for denne Deres Ydmyghed mit Ihro med Hjertet Ihro Königl. – for Ihro 8 Dette – for Ihro Mand. Fy er i det af de Fiede – for med at Lucet Blod Ihro yndeste Deres Bön Ihro gemeine Fuldmagt.

62

Gibraltar, den 18de Februar 1848.

Ved min Reise i Eders Majestæts Tjeneste, er jeg blevet den Hjælpsomhed og Ære, som Eders Majestæts Minister-Raad-Kreds, alle mulige Omstændigheder taget i Betragtning, er i stand til at yde mig, blevet mig vidende. De bringer dem dette, i Ærbødighed og Taknemmelighed, som jeg er i min Magt at bevise dem det, og jeg er stolt af at kunne gøre min Pligt som en Dansk Mand, og som en af Eders Majestæts Undersaatter, som er i den Forsvarende Hæders-Vej, Man er en underdanig, som lovende Mand-Gerning er ikke min Stræben og den Mig endnu ikke er blevet forunderlig. Dannelse-Gave er at kende Dem Hæderværdighed betydelig end om det er ikke min Stræben og Herskaber med Forsvarende Ære at gjøre Dansk indbyggende. At Hvorfor Oplysning, alle Uvillighed er ikke Ulykke i og er udvalgte med min Ærværdige Man. Min – den jeg det Kraft, Ved og Sikkerhedens Fare Hånd Hæst – indskjøn og til Dens Hæderværdighed betydelig Ærværdighed og Mennesk Gerningen – og Ønske min i underdanig. At – om de Forsvarende Ærværdige er jeg ikke Liv at begjærer mig, er – da i det mindste – maatte blive mig tilladt at betale Dem i Aar Kommende – Dig ellers om det skal betaler for regning – naar for mig og familie tolerere udbytte. – Jeg har en gjøre Ønske Hæder er jeg

Deres Hæderværdighed

underdanige Tjener

Claus Andersen.

Ved min Afhørelse i Retsprotokollen paa Bangholm
paa Niels Brønbeis vegne blev omtvistet Retsforholdet
og der var i saa henseende ingen Spørgsmaal gjort
mod Sagens Gang ej.
Tinbygden d. 24de Juni 1807.

K. Bay

Endnu en Anfægning om, som det var det mere, Cons. Bagenblad, har jeg imødegået af Sognefoged Blehmbech's Side, hvilken jeg gaver mig den Ære med min underdanige Beretning herved at forlægge.

Ved Deres Høiædle Højervordighed's Skrivelse til mig, dateret Gimlinge den 12te Juli sidstleden angaaende om, og naar jeg skulde foretage Visitats afleggre jeg min underdanige Erklæring. Høsten er allerede begyndt, og jeg maa derfor og sætte denne til Side er fredagt, da jeg indtil [illegible] ordrig

Afsendt til Fiskeri Inspr. for Bornholms Amtsfor., Ifd., for Aaret 1807 ved mig Brahe, tilligemed et Indmuligt 2 til Voelbergs Tech.

Allø d. 9. Juli 1807.

Hmn.

Underdanig Promemoria!

Endnu en Ansøgning om, som det ved saa mange Conds Degnelaag har jeg imodtagne af Degnen Blehmichen Boyd, hvilken jeg giver mig den ære med min underdanige Taalegning herved at forlegge.

For dennes Høiædle Høiærværdighed specielle Skrivelse til mig, datered Gimlinge den 12te Juli sidstleden angaaende om, og naar jeg skulde foretage Visitats afleggre jeg min underdanige Erklæring. Høsten er allerede begyndt, og jeg maa derfor og sette denne til saa er fuldendt, da jeg ikke vil det begynde den. Til den Tid beder jeg og saa underdanig om tilladelse til at indsende min aflydende Betænkning om det af degnen L. C. Mahler ansøgte Tage, da jeg paa Visitatsen saae begge Degnegaardenes Bygninger, hvilke jeg ikke kjender, og det maaskee forinden nie nøie afgjort, om L. C. Mahler forbliver, saa han er, eller saa det ansøgte Conds Degnelaag. —

Vestermarie Præstegaard den 10de August. 1807.

underdanig

Jensen.

Høiædle, Høiærværdige
Hr. Nicolai Edinger Balle
Doctor Theologiæ og Biskop over Sjellands Stift

Ludvedavig Promemoria!

I dette Øjeblik kommer Skolelærer M. J. Manner i Sandvig til mig for at anmode mig om min Fadbes ning paa hans underdanige Ansøgning rettet om Sønnens naadige Afgjørelse, eller at andet, om muligt ved denne Lejlighed kunde blive udrettet. Med Forundring hører jeg, at han, ved Korsbøge paa deres højeste Højhedsvedigheds Vegne, har erfaret: at hans tangang forhen indgivne underdanige Ansøgning, som fra mig blev beskrevet den 21de Juli f. A: ikke er fremkommen. Jeg formoder derfor, at de øvrige Candidater, nemlig Lars Peter Mabler, Bogsidegn til Peders Bøge, Blehm, Degn i Løn, Holm Skolelærer i Alsjer – til Ærede Afgjørelse have naaet deres Bestemmelse. Det er mig derfor ønskeligt tilladt for at undskylde min Taushed om disse: L. P. Mabler, er ved meget klik, lig og brav Mand, og vandt noget ved at forflytte sig Ønsket Mønighed – Blehm driver ikke til at komme i Form Bøger – Holm har sidste ikke været flittig og paagaa, sach – De øvrige Ømdømme maa jeg ikke overlade Udslaget – Meget foreslaar jeg for – at Ærkebiskop, en mig bestemt, er ikkeblevet eller forkommet – og beder der for ad Lejlighed om en Note overrakt fra mig indkommen

Mødermarie Præstegaard den 25de Januar 1808.

ydmedgang

Jensen

Underdanig Promemoria!

Paa Deres Højædle Højærværdighed Promemoria af 4de Juli indgaaende det kongelige danske Cancellies Skrivelse af 29de Juni om at overskue det vornævnte Prostes Vibe Formögenhedsregnskab for Aaret 1806 maa jeg lade mig underdanig gjenmele med:

At Aarsagt Prost Franse var død, blev hans Bog ifølge Forordningen af 5te December 1806 den civile Kirketaxeringskommission, nemlig Kirkeforvalter, Bispefoged Wiborg for jeg forrettet Deres Højædle Højærværdighed Befaling lade mig, og fik lovet med forste Anledning at overskue bemeldte Formögenhedsregnskab. —

Ikke desuden fik jeg Skifte-Dommen bringe Afgiftsarkiverne af de vornævnte Kirker til Skifte- og Arvefoged-Kontorerne i det Aar, dels afsonderlige Tarsag, da Bispefoged Wiborg villige modtog de Sager for den indkommende Targe, om Fordelen i fas. Prostens Bog, dels og fordi der endnu – ikke min Skyld – mangler et par Kirkeregnskaber, som ikke er indkomne.

Ligeledes maa jeg tillige underdanig indberette, at Ole Jørgensen, Ingen til Povls Menighed, er død efter at den 13de Juli sidstleden. Hans Bog er ogsaa lagt med imellem Embedsting. To Candidater, nemlig C. P. Møller Ingen til Peders Ingen, og M. J. Hammer, Kateket i Sandvig, have om det tidsbestemte Povls Ingenkald tilskrevet mig deres Ansøgninger med Fremmedanmodning at lade dem medfølge til Deres Højædle Højærværdighed Deres aagne Afgjørelse. Jeg har i denne Hensende indstillet Deres Ansøgninger underdanigst afgjorte Hedensbjerg, ikke ikke, at de begge ere meget tilbørlige og brave Mænd, begge trængende, og ingen af dem værdige til Deres Højædle Højærværdighed Omsorgsfuld. —

Vestermarie Præstegaard den 21de Juli 1807. —

Deres Højædle Højærværdighed
underdanigst
Jensen

Højædle Højærværdige
Dr. Doctor Theologiæ, Nicolai Edinger Balle
Ridder af Dannebrogs Orden.

Jeg takker underdanigst om tilladelse at erindre: om det var dem ikke imod Regnes Præsten paa Bornholm, at betale Provstens formodentlige Afgiftsbeløb.

Hvad vi ligeligen reindrak i Henseende til det Grønlandske Brand-Selskab i Kjøbenhavn Stift, at vi uanelig ønskede, saavidt muligt, med den Forandring, at ingen Assurance-Sum maatte overstige 5000 Rdl., det maa vi, da vi saa ugjerne ere Skuen vidende, til at afgive vore Erkendtligheder om denne Dag, Gavnet igjentage, med det Tillæg, at det — som en sørgelig Erfaring har lært — nok ikke mildt nok omskjønnes, som det i Dag Commerceraad indtrykkeligen Deres Excellence, at Selskabet ikke assurerer andet, end hvad der findes i det hele eller Gaard, Gavn, Dikkere Skuten Korn og Gedes Dug og Pæle. Dersten forstaaer det sig af sig selv, at vi ønskede oggiver vore Pæle om Selskabets Vedblivelse, hvis dets forsigtige Antal skulde skuede formindskes, at man vinnelignæs kunde sligge Lakker med at lade sine sørlige Landsmænd forsikkre i den almindelige Brand-Assurance, hvilket vi da saa saa Eftinnelighed vil, Deres Excellence gjenkjende, at vi Dennes tagtage det forundsatte vor Erkjendtlighed.

Nyelandskier d. 31te Aug: 1807.

Fog. Bjørnsen

Jeg underskriver mig ved oldnes at samme Tanker med Hr: Fog i alt og alle med det tilføjede ønske: at det maatte blive pligt for enhver Tilvadnes Strafe, at indgaae i Forsikkring, gaar det man ikke altid skulde leve i Uvidenhed om, om samme mulige ulykke.

Balle.

Aalborg d: 4de Septbr: 1807.

Af Samme Skriftes for bagge Overskrivelse er Bosh Øvrigheds Forkjendt 1 Septbr 1807.

Det gjøbliga Arvefæstet i Penlunde Skifte ønsker jeg at tinne bestaaer; men da Artikel nok indeholder et andet Reglement end det af 26 Juni 1805, skammer jeg dog, at Præstetrøe endeel gjøder sætter ned af Verkomhed. – Haslev den 21de August 1807.

Melbye

Det bauer Huser og Stuer er Sommer
Hjemmerskjeg d. 25de Aug: 1807

23/10 1807

Liste

over de af mig paa Bornholm foretagne Visitatser i Aaret 1807.

Mandagen den 7de Septembr. visiterede jeg i Aakjer Kirke. Præsten prædikede over Act: 8. 27-31. hvoraf han tog Anledning at vise: hvor høist fornøden fornuftig Veiledning og Underviisning er for hvert det Menneske, som ønsker at fatte og forstaae, hvad han læser, eller lærer. Prædiken var god, og Jeg fandt megen Ungdom, men ikke den Kundskab, jeg havde forventet. Med Boglæsningen gik det temmelig vel.

Samme Dag indfandt jeg mig i Aakjer Skole, hvor der, endskiønt jeg forhen ved Circulaire havde anmeldt at ville visitere den Dag, ikke fandtes det mindste Barn, og ingen Skolejournal. Jeg betydede Skoleholderen, Jens Holm, at han for Fremtiden maatte holde Journal, og iagttage sine Pligter — hvilket han lovede. Det er denne samme Holm, som Provst Balle har meddeelt Attest om Fliid og [illegible] i sit Embede. Præstens og Degnens Embedsbøger vare i Orden.

Tirsdagen den 8de Septbr. visiterede jeg i Peders Kirke. Præsten prædikede over Rom: 14. 7. 8. hvis Thema var: Christnes Pligt at forbedre deres Medmennesker. Prædikenen var ret god. Efter Degnens [illegible] var en [illegible] Ungdom, der gjorde ret vel rede for deres Christendom, og læste temmelig vel i Bog. Præstens og Degnens Embedsbøger vare i Orden. —

Tirsdagen den 29de Septbr. visiterede jeg i Allinge Kirke. Præsten prædikede over Ps: 119. 9. 11. Thema: Opmuntring til den Unge at skaffe sig Kundskab om Religionen for at følge den. En god og vel udført Prædiken. Med Confirmanderne [illegible] hørte jeg her en vel underviist Ungdom at svare med Eftertanke og Forstand. Med Boglæsningen gik det ret godt. Præstens og Degnens Embedsbøger vare i Orden.

Onsdagen den 30te September. visiterede jeg i Ruths Kirke. Degnen Lund prædikede over Ephes: 4. og forklarede ret godt, hvad der udfordres for at opdrage Børn i Herrens Formaning og Tugt. Ungdommen var ikke talrig, og svarede maadelig. Noget læste godt i Bog. Præsten, som ikke var tilstede, havde ikke sine Embedsbøger forevist. Degnens saae jeg og disse vare i Orden. —

Tirsdagen den 13de October visiterede jeg i [illegible] Præsten prædikede over 1 Cor. 6. 20. og viiste efter Thema: Christnes Pligt at leve christeligt til [illegible]. Ungdommen var vel underviist. Noget læste godt i Bog. Præstens og Degnens Embedsbøger fandtes i Orden. —

23/10 1807

Søndagen den 2den October visiterede jeg i Clemens Kirke. den vrøvelle Capelan, fortolkede predikenen over Jesu Ord: naar I bede da skulde ikke, osv. og gjorde billeden saaledes saa nogenlunde: en ærlig Mand Jesu Christi. Vore Kongedømmes Rentemester kunde jeg ikke klage, men skjønnes om dens vore maadelige Kunskab. de kjaldt ikke Embedet. I Bog blev det Tilstillige vel gjort. Der var ikkun 1 afhørt paa 3di Søndag af begge i Kirken. Jeg reiste til Præsten og Capelanen om, at de saa maatte afhøre saa Søndag: det blev lovet, ligesom og af Sr. Rasfoed, at han ikke mere skulde betale sig mere Konfirmanderne. Embedsbøgerne var baade hos Præsten og Degnen i Orden.—

Mandagen den 5te October. visiterede jeg i Sankt Niels Kirke. Præsten Sr. Winslow, de nogle faadage i dennem fandt vant paa Landet angaaende af Fadegrø og Gift, at begge med Vaiglerne om Dem Eig, skulde gaaet i Kirken, men jeg forraadte dem ikke. Ungdommen havde med Dag, og Lærdt gat i Bog. Præstens og Degnens Embedsbøger var i Orden.—

Torsdagen den 8de Octob: visiterede jeg i Anden Kirke. Præsten talte over Coll: 1. 9. 10. og brugte mangt gat den Betning: at uden indlysende Kundskab i Religionen er ingen saad Forbedring muelig. En lærig Ungdom, dannet, og lærdt for det maatte gat i Bog. Samme dag var jeg i Anden Skole, hvor jeg fandt mig overmaade fornøjet. Naadt kunde jeg spørge den Børn og utrættelige Skolelærer Aled. Præstens og Degnens Embedsbøger var i Orden, og Skolelærerens Journal stod med megen Akkuratesse.

Onsdagen den 7de Octob: visiterede jeg i Ibs Kirke. Præsten talte over Prov. 23. 23. og brugte den Betænkelige Betning gründigt og ret: den sikkerste den Vej saa at gaaden til Kjøbelighed er Religionens og Dydens. Der var temmelig Ungdom tilstede, men den Tjeneste gjort ikke min Forpaatkrænkning. I Bogføring gik det saadan. Præstens og Degnens Embedsbøger var i Orden.

Søndagen den 8de October visiterede jeg i Østermarie kirke. Jeg læste prædiken af Rom: 10. 9. og efter Examen om: 1. hvad det er at blive at kjende og bekjende Jesum. 2. hvad det er at tro paa ham. Ungdommen var just ikke talrig, men svarede kommelig ad og lærte ikke alt i Bog. Præstens og degnens Embedsbøger var i Orden.

Torsdagen den 9de October visiterede jeg i Østerlars kirke, præstens tekst var 2. Sal. 3. 18. derpaa forestillede jeg: at sørge for ægte kjærlighed og gjøde en ædel hvedemand med Belønning. En taalelig prædiken. Ungdommen baade svarede og lærte maadelig i Bog. præstens og degnens Bøger vare i Orden.

Søndagen den 13de October visiterede jeg i Nyelars kirke. Præsten prædikede over Luc. 8. 15 Jens Hvma: at det ikke er nok man hører, men de lærer Ordet, med maa og bevare det. En meget god prædiken. Min denne Menigheds Ungdom havde jeg klarsag til at være mere tornøjet. Deres ret lund maa gjøde den ved, Læsen og bevare sr: Bogen mere anvendte Flid. I Bøgerne var de i almindelighed gode. Embedsbøgerne vare saaledes som præstens, som degnens i Orden. —

den 26de Søndagen efter Trinitatis visiterede jeg i Rønne kirke. Jeg prædikede over vore Herres Evangelium, og vitterede: hvormeget der er at gjøre for alle præstens sande vigtige kjendskab om Jesu sikkre gjerningeligheden, og ærlighed fulgte denne. Jeg havde mig for det mere tornøjet med denne Menigheds talrige Ungdom, der i almindelighed lærte godt i Bog. Den dansk Skole var endnu ikke den Gang begyndt. Embedsbøgerne vare i Orden. —

Maandagen den 21de December visiterede jeg i Rø kirke. Præsten prædikede over 2. Tim. 3. 16. og forestillede grundigt i at smukke Bog: hvor vigtigt det er at den Unge anføres til vigtig Andeligheds kjendskab. Der var ikke mange Unge. de svarede maadelig. Nogle lærte kommelige i Bog. præstens og degnens Embedsbøger vare i Orden. —

Østermarie Præstegaard den 23de December 1807.

Juul.

Underdanig Pro memoria!

Jo: Lastorph i Bodils Bygd, som har paa taget sig at være afgangen Bygds, Ole Jogværds Enkes, Gangerens Jac Kristiej Tiesfellet mig følgende Præmedal:

1. Om det er tilladt at efterse den sidste Tiel Coulds Begravelses Bed, naar det skeede Dannemænd blev gotgjort, saavremt der af udbrøstes; da den eller, om den skeede henliggende storsten Huuhrem over i Taarnet, ikke ogsaa af Uloj; saavred den, eller de, som der af skeede Fejl der skeede, ikke tabe?

2. Da ingen forskrift der har for Grundlagen paa at Høibe Bed, om skeede i Coulds Begravelse ikke maatte overlades en Bestemmelse i Stedet for Iff ringen paa Taak, end den eller Kapitels Dæpten Bliver udsat for?

Da det ikke er mig muligt derover at indhente Deres Høiædle Høi ærværdighedes Dødvers, har jeg dertil gjort mit Samtykke paa Enkeens Bues Begæring med den Forudsætning, at jeg ikke tøier det paa, at jo Jo: Lastorph ikke paaser, at det gik ordentligt og ligt til. — Begravelsen i Coulds Bygd forrettes af gammel Uloj, som Jo: Winslow har formaet dertil imod Betaling, der af Ved og Fuldkommen Bliver tie sin Død at udrette. —

Westermarie Præstegaard den 1ste December 1807

Høiædle Høiærværdige

Jo: Nicolai Edinger Balle

Doctor Theologiæ og Biskop over Sjellands Stift!

Underdanig

Balle

Underdanig Ansøgning!

Dette er den korte uregelmæssige sikker og ærlige Beretning, som jeg har bedjende mig for at overrende det Tilfælde, som ellers for lange Tider siden skal have overgået:

1. Deres Høiadelige Højvelbyrdighed eiendommelige Forretninger fra det Kongelige Vanskelige om det Commercium Oxenformidlerier angaaende Vesterhavet saa jeg strax communicerer Hr. Biskop Olsen Viborg, hvis Gemal i Ungdommen efter salig Provst Francks Død blev opdragen, og med sidste Pakke sagde saa mig: at saa adeckt manglede nogle Oplysninger, og saa snart saa saae i forfaldet dette, hvilket det uforvarende verden overraskt.

2. Dr. Gaas Vaddemoes Consulent om almindelige Fra Fare Jutrem Vad i det gifteliges Fellaskabs Bredeforeinet Forlangende til Hr. Provst Bastholm for at overrasket, hvis Proposition i det 198. Proposition Det er Tilgiadelige, da jeg strax med Forundrelse for Modkommende. Nogle Betaelse strax, og ingen negtede sig ved at betale; men just ved denne Tid Dage, sidste Hausmandskud saa omkring Faadt, og gjorde nødvendig Mur nau gang at gjøre Vandgang. Det var muligt, at det Ende saa stort, og øvelsen i almindelige Fange. Dejgtem Forfor, og lumi ligfærdig i at faae den overraskt, og jeg tilbagefuldt det almindelige Fange, og bad de Andre, at betale den ene, vilde udenom Verdens gailde jeg snart underdanig udbrede mig.

3. Dr. af Brandforeinets Medlemmer Forgaa Faadt afgiven Penge om det Tilbageger, alle Ugjerninger, giøre jeg mig den Ære snart skjøt maatten for siedst, at forlegge. —

4. Hr. Pastor Mjorth i Ostrup saa mig Gange tæt med mig om den Gam af Kirkerne allernaadigst bevilgede Brandskile, og da saa trænger dis Fange, saa saae bede mig at giøre underdanig Ydmødning til Deres Høiadelige Høivaardighed, om det ikke var muligt, at saa ved Kongelig Gunst imødegaae disse Fange paa Ambstuen i Vordingborg Amt.

4/12 1807

Pr. d. 6 Jan: 1808 30

5. Ingen Tegsværds Sukker Fabrikker kie distribuere af Sukker, saa lille en Mengde dig siden nogen Tøyt at ammode. Maaske dog den 15de Juli i Haabet.

6. Jeg maa underdanig udbede mig nogle trykte Blanquetter til Sukkerens Gaitningen og maaskee tillige nogle trykte Sedler til Godts og Dele — af Fattigvæsenets Aarsregnskab.—

Deres Høyadelige Høyvelbaarenhed vil nok indsiøne, at jeg saa sammentrængt har maatet i det Brev og tillige imod Dagen min underdanige Dakbegiærd til Deres Medgiørlighed Bekaagelsed, skiønt jeg fremdeles udbeder mig. Gud velsigne og bevare Dem — underholde iøvrigt

Vestermarie Præstegaard den 4de December 1807.

Deres Høyadelige Høyvelbaarenhed

Ydmyge Borgere langer meget efter denne Kolers Ansættelse med Corser.—

underdanige Tjener

Pauli.

Høyadelige Høyvelbaarenhed
Hr: Nicolai Edinger Balle
Doctor Theologiæ og Bispe over Sjælland Stift.

Da saa stort et Antal Indsidere
paa St. Hans Landmode, dette Aar gjaae
meldt sig af det geistlige Grund-Societet
i Sjellands Stift, og det ellers af
saa al Dømmelighed er at formode, at
dette Societet med sidste Landmode gan-
ske er blevet ophævet, uden at nogen
Gang paa Landet er i Stand til at Beim
indrømmes, derom for Indsidernes
Kommer, saa saa vi os til vor Erstatning
nødsagede til at lade vore årlige
Landdommere forsikre i den almindelige
Grund-Assurance for 1ste Januarij
1808, som den Tidspunkt, da Societe-
tets Forpligtelse til at erstatte Grund-
skaden i saa Fald vilde ophøre.

Fra Begyndelsen af 1ste Januarij 1808 troede
vi altsaa ikke som Medlemmer af det
geistlige Grund-Societet, og fraseger
os fra den Ret af al Ret til at giøre
Fordring paa Skades-Erstatning af saa-
ma i Tilfælde af indtræffende Ildsvaade.

Og forstaaer det sig af sig selv, at
Ingen Societetet fremdeles skal med
Beim, og derom vor Tidsmeldest altsaa
ifølge Reglementets 2den Pun. Beim
gjælende for St. Hans Landmode
ugte Aar, gik der ere villige til at
tiegs til i Forhold til vore Assurance
Summer at Bidrage til at erstatte
de Grundskader, der imidlertid maatte

11/12 1807

Dem indtrykke. Jeg takker tage mit ærbødige med den Ære at tilmelde Hr. Jhorpenstens, medens det maaskee endnu er uvisst, at min Lidenhed kan blive anvendt, Deres Velbaarenhed ydmyg.

Nyelandsrien d. 11te December 1807.

Ærbødigst

J. Sørensen

Til

S.T. Hr. Jhorpenstensen.

Underdanig Promemoria!

Fra Hr. Amtmand Thaarup har jeg den 8de Januar modtaget den Høje Rigsdovrighed Skrivelse af 17de November sidstleden angaaende Rudkøbing Amter Anton Møllers Enkelighed til Præst paa Lolland Holm. Jeg har imorgen, om Gud vil, overfor Hans, og derefter lagt Hans i Ære, og da jeg er overbeviist om, at Han vil fremlægge min Forretning, beder jeg underdanig, at Deres Højædelhed Højærværdighed vilde behage at tilskrive mig Hans Tillatelse; da Han ikke kan tilstaae sit Forsømmelse, forraad Han er uden at indsat, og ikke indsættes, forraad Han har faaet sin Tillatelse.

Deres Højædelhed Højærværdighed vilde tillade mig at gjøre en underdanig Forespørsel:

1. Om det ikke kan forauskaffes i dette uroligt eidere: at de fragte, om det indbetales til Provstind, maa de gemmes i den Ugeskrift, som har gaar Raadet? I min saarte Skrivelse gav jeg mig den underdanige Frihed at indbrette: at Brandkontingentet til Hr. Provst Rachlev var i Sommer mig tilsendt af megt af Borgere Medlemmer, og at ingen af disse vegrede sig paa at erlægge det; men at jeg af Frygt for fiendtlig Overfald, da jeg ikke kunde faae dem overtalte, og var ubilligt at Ærede Huses penge liggende hos mig Ringskøbing, sendte dem tilbage, jeg fandt faaet, og bad det andre at ærede deres indtil videre. Hvad Pengene er anden Samme Hans Kaliglhed underdanigst.

Jeg indser, at det er rigtigt, at Kugraad indsamles af Frygt for mørlig Betaling, for hvilken jeg forvente, allerede i Dem Lidet kan ske ansnarlig — men om jeg og

11/12 1807

Hr: d. 6 Jan.

36

min Liv skal, naar jeg ikke, som jeg har gjort af skal.
det Land skal være, naar jeg ikke paa egne Bekostning, og at
besøge skal for mig, kan jeg ikke, da jeg ej kan naar andre
at tænge, af saadan jeg ingen Nytte har. Haad Korsaant,
og Kommerad vil bringe med sig, er fjent for min Øjen.
Jeg saar ikke rettere, end det bedst var, at deres Højeder
Højervordighed vilde medde mig Ordre til at indkaldes
skal for at skjenke skal i ska Kgl. Naadstur.

2. Da det efter de sidste Forhandlinger det geistlige Brandforsikrings
anliggende, gjaar, at dette Selskab ønsker sig en Opløsning,
og maaskee deres naa fr. Fog og skjøne Sørensen og jeg ville
udmelde sig af det Selskab, maa Limma ikke det rette Vid
saa de ere Udmeldelser overflødige, eller da dette, naar det
klaar mig Lie sadde, ikke lige saa gyldige, som om de virkeligen
var overfødte?

Da Selskabet imidlertid allerede er opløst, og ikke er en saadan hemmelig
indtrufnede Brandskade langere end til 14de Januar tilkommende dør,
og jeg vil gjøre Formøget ned at Sade min Bon imidlertid
er ulovsikkert, ser jeg mig, fjent uggjørende nødt til at
melde mig af det geistlige Brandforsikrings i Sjælland Stifts Land,
imod at jeg opfylder de Forpligtelser, som Landets Selskabsbestemmelser
forbinder mig til, indtil jeg gaaer Sjælland er ustadigt. —
fr. Fogs og skjøne Sørensens Udmeldelser forøvrigt bør at forlegge. —

Vestermarie Prestegaarden 11te December 1807 — ærbødigst

Sjælds Stifts øvrige
fr. Niglai Edinger Balle,
Dr. Theologiæ, og Biskop over Sjælland Stift.

Vestermarie Præstegaard
den 29de December 1807

Underdanig Æres memorial.

Jeg har i dag efter Deres Høivelbaarne Høiærværdighed Befaling overført den tiænende almindelige Præstekald, Candidaten Anicher Anton Møller, og da jeg efter min Formodning saaledes mig meget fornøiet saavel med hans Kundskab, som ogsaa med hans Tilbøielighed, tog jeg ham i Fred. Hans Kommer gaar nok an og han formodentlig med Dygtige Børn. — Jeg underdanigst beder tillegte, der i Sand Faar er saaledes ønsket, og nu dødelig syger. — Paa raad jeg har haft den at imødegaae hans Fallit, har jeg indsatte Hand, at han ufortøiet kan tiltræde sit Embede. —

Nor de tie Kostnummer, Installationen paaden Carlspringe kan jeg endnu ikke gjøre Regnskab, da jeg tie Dato ikke har faaet flere Tiesedler, end fra 1te Degn.

Hr. Saxtorph, Degnepræst tie Oexnæ og Bodils, hr. Ulrik tie Gaals Menigheder, den afgangne Degns, Tøgsvards Enke paa sidste Bud og den trøstende Trøste have tilmeldt mig: at de gaae udaf det geistlige Raad, fremtil. —

Deres Høiædelbaarne Høiærværdighed vilde tillade, at jeg forlaggrer den mig tiesedte Pränumerations Plan tie, et nøiagtigt, og efter rigtig Maalestok forfattet Kort, etc. og ved Hr. Capitain Wolffenads bestaaer 21te Pränumerationsskrift, ligesom jeg og underdanig beder at ikke kort maatte nøde mig tiesendt, da jeg tie den Ærede Tal Præst ærefuldig for de øvrige Skrifter.

Tilligemaa jeg takke den ene Mortemanned paa Christiansøe, hans Afskaffelse om Gaals Degnekald følger med — jeg har ikke paatænkt dennes, fordi jeg ikke kunde antage den. Jeg kjender ikke et eneste tie denne Mand, med hvem jeg derfor ikke har haft nogen Forbindelse; men af hvad der er forefaldet tie Præst, og jeg indser ikke, hvad Mandens Ønske, om ved hans Ry, Ære og Gode Navn.

Underdanig

Høiædelbaarne Høiærværdige
Hr. Nicolai Edinger Balle
Dr. Theologiæ og Biskop over Sjellands Stift

Imsen.

Underdanigst Pro Memoria!

Da jeg var i St. Povels Sogn, hvor jeg først saae dette Verdens [illegible]

[illegible]

[illegible] 7 [illegible] 7 [illegible]

[illegible] recommenderet [illegible] Bisp Harboe, var [illegible] 20 Aar i bemeldte Sogn, [illegible] Haralsted, [illegible] Rector og Professor Schröder, til Friderichs=burgs latinske Skole. [illegible]

[illegible] arriverende [illegible] Omstændigheder [illegible]

[illegible] Ovidianske [illegible]: Nescio qua natale solum dulcedine cunctos ducit & immemores non sinit esse sui. [illegible] Commando [illegible] recommenderet [illegible] Gage [illegible] No 7 [illegible] 1747 [illegible] Bornholm [illegible] Joh: 3. 15. [illegible] peccata clamantia [illegible] muta [illegible]

placet

pr. 20 Rd

= mildheds Bevaagenhed. — [illegible] Lange død [illegible]
[illegible], og [illegible] af [illegible] har [illegible]
[illegible]; [illegible] kun [illegible] at publicere
[illegible] Lege, [illegible] Brun at [illegible]
og [illegible] Communion. — Jeg har [illegible] saa mange [illegible]
[illegible] har været, og en [illegible] været fra [illegible]
[illegible], [illegible]; Jeg [illegible], [illegible] for mig
Gud, [illegible], mig [illegible]
[illegible] Skyld, da [illegible] af [illegible]
[illegible] Gejstlige [illegible] og [illegible]
[illegible] Bevaagenhed, [illegible] Idiot,
[illegible] maculerede, mig [illegible] Mand, [illegible]
[illegible] Transe [illegible] Mand [illegible] skriftlig
[illegible] mig [illegible] og [illegible] Cap: Stortz, [illegible]
[illegible] mig som habil — [illegible] attestig
[illegible] Lat: Skole, og [illegible]
[illegible] — [illegible] for [illegible]
[illegible] som jeg har [illegible]
[illegible] er der en [illegible] til
[illegible] Anføgning; at [illegible]
[illegible] vil forestille sig [illegible]
[illegible] Bombardement paa disse Battarier i [illegible]
[illegible] Antal af Militaire; og [illegible]
[illegible] forestille sig, [illegible]
[illegible] i 1000 tal [illegible] sig, [illegible]
og Bomber, og [illegible] i Lige. — Jeg beder
underd: Deres Høyædle [illegible] vil [illegible] Tolerence
[illegible] i [illegible] Consideration
[illegible] Stadsby [illegible]
af mit [illegible] i disse [illegible]
[illegible] og [illegible]
[illegible] Gage, som [illegible] Quarteliter, og [illegible]
[illegible] til [illegible], og
[illegible] fra Bornh:, vil [illegible]
[illegible] Kujoner [illegible]
[illegible] som i [illegible]
[illegible] Tilstand [illegible]
[illegible] Politesser, [illegible] vil [illegible]
[illegible] — Men [illegible] i [illegible]
[illegible] og [illegible]
[illegible] etc: [illegible]
[illegible] og Zebaoth, [illegible]
[illegible] og [illegible] Naadig [illegible]
— [illegible] Mand [illegible]
[illegible] punctuel [illegible]. —
[illegible] til Ds: H: [illegible] Naadigst [illegible]
[illegible] og [illegible] Deres [illegible]

Og i Haab om Naadigst
Bønhørelse henlever med
Soumission
Deres
Høyædle Høyærværdighed
underd: tiener
J. [illegible]
Garnis: Præst

Christ:Ø d: 1ste Octobr: 1807

Underdanig Pro memoria!

Jeg maa bede underdanigst om Forladelse, at jeg paa Enkelinde Frances Degns og efter Sønder Anmodning saa vender mig til Deres Højeste Højærværdighed for at udbede mig Deres Naadiges Understøttelse i al Forsigtighed, om ikke Enkefruen saa og Sønnes Datter Christine, 22 Aar gammel til nogen aarlig Pension af Prinsesse Charlotte Ds Naade maatte blive hende i det mindste forundt, saaledes maa det nu, Lader under Deres Højeste Højærværdighed Beskjærmelse. Enkefruen er pludselig en trængende Enke, og det saameget mere, da hun har 3 uforsørgede Børn, nemlig ogsaa mere Datter, som endnu har meget Hjemme, og ikke nyt kan underholdes paa at gaar sin Moder tilsaande, der har et maadeligt Jordbrud, som har lidt og lider meget om Sønnes Maade betalegelige Bedrøvelse – en Søn, navnlig Lars, 19 Aar gammel, som, uagtet han havde gaaet i Latinskole i 9 Aar – og jeg tør, og det gjælder alle med mig som kjende ham, bevidne at ham paa Land – forsikkre, at ingen Yngling kan være flittigere, end han var, havde dog det Held, da han sidste Efteraar var til Eksamen at komme saa maadelig fortsat, at han ikke blev antaget. Dette er ved mündtlige, og ak paa ~~ej~~ ~~eller Deres~~ Nærvær. Paadrager det, at han har ikke et maadeligt Hoved, og ikke mangler den Gave at kunne forklare sig. Alt dog meraadt god Opførsel har han lagt sig. Jeg har nu ved gode Venner faaet ham ind paa Aarhus, Kræmmer Stobbers Contoir, for at han maatte faa denne Vej, under fortjent sit Brød; men Klok og Lade ham maaskje, Gud forbjerd det.

20/4 1807

Enkens Søn er 10 Aar gammel, og har gaaet med under-
vised, og som han, uden da, naar han kaar sam i Lon
for ud Penger, de Penge han har faaet for Fisk, i det mindste
med Klæder. Enkens Mand har saa over 525 Rd. i sin almin-
delige Enkekasse, at Penge han 100 Rd. af de grøftige 50 Rd.
og af Kaldet da Kommisjer er at vidt Bøge omtrent 60 Rd.
De øvrige har Sønderens Tigeralder Dat han haffer sig gaar
og Jordbrugere, og Børnene med sig Sko og Klæder m.m. og
dette er umuligt i vore dyre tider.

Vores høyelskede Højverdighed som har virket
saamegen for at gjøre Enkekassen for grøftige Enker
saa taalelig, som muligt. De vore og saa dem
verdige trengende Enkers barnagne Velgjøder, og for
Gjøre Sende eller Gatter De nogen aarlig Pension
af Høyfaligen Prinsesse Charlotte Amalie midte Kirkehr.
Jeg er overbevist om, at den vil vorde vel augnet,
og med underdanig Calummelighed vil det bede
at den erbjuder, at vores høyelskede Højverdighed
ved vilde vore dem gode Enkers og de de fadrløse
Børns Velgjører.

Underdanig

Vestermarie Præstegaard
den 20de April 1807.

Ingen